

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX.

Ljubljana, 25. marca 1937

Štev. 12.

Kadar sem v družbi svojega prijatelja, nisem sam in nisva dva.

Pitagora.

In v naša srca
bo prišla pomlad!

Dovolite mi, dragi prijatelji, da vam danes povem staro, prav staro zgodbo. Zgodbo ki se je zgodila pred dobrimi tisoč devet sto leti in jo pozna vsak otrok in vsaka krščanska duša; zgodbo, ki je danes prav tako vredna, da o njej govorimo, kakor je bila vredna takrat, ko se je zgodila. Zgodbo o trpljenju in smrti Njega, človeka in sina Božjega.

Vsak od nas jo je poslušal, kot otrok, kot mladenič in kot zrel mož. In čeprav je ta zgodba prastara in jo ljudje pripovedujejo že tisoč devet sto let, ni vendar prav nič izgubila: še vedno je ostala poučna in vzgojna, kakor je bila takrat, ko se je zgodila.

Pred skoraj dva tisoč leti je živel na svetu Kristus, sin božji, ki je svoje človeško življenje žrtvoval za človeštvo. Živel je, da je učil nauke božji. In ker so ga njegovi nasprotniki in sovražniki, ki so verovali v denar in v bogove, preganjali, se je dal pribiti na križ. Toda vse to je prenesel in tudi umrl je za to, ker je predobro vedel, da bo za njim stopalo krščanstvo po poti novega življenja, po poti bratske ljubezni, po poti trpljenja in po poti naukov, ki jih je učil.

Danes imamo prav tako kakor pred tisoč devet sto leti ljudi, ki verujejo v denar in v bogove. Imamo pa tudi nepregledne množice ljudstva, ki težko živi svoje življenje, v veliki revščini in velikem vsakodnevnem pomanjkanju. Imamo veliko ljudi, ki nimajo kaj jesti, niti česa obleči, ki nimajo dela, čeravno bi radi delali.

Ali so mar ti ljudje kaj slabši od drugih?

Ne, niso! V njihovih srcih bije dobro in plemenito srce. Njihove duše so zvečine preproste, a iskrene in plemenite in vedo, kaj je pomanjkanje in beda, kaj je prijateljstvo in poštenost.

Te dni se bomo spominjali tistega velikega dne, ko je On, sin božji, vstal od mrtvih. Ta dan je ravno tako kakor Božič za vsakega krščanskega človeka dan počitka, dan, ko si lahko marsikaj premislimo. In prav je, da vsakdo med nami malo premisli o tej zgodbi in o naukih, ki jih lahko črpamo iz nje, o trpljenju in smrti in o veliki ljubezni do našega bližnjega, kakor je to učil Kristus, sin božji.

Spomlad je pred nami. Travnica je pognala po poljih, vejice bodo kmalu ozelenele in v naša srca bo prišlo več solnce. Več, kakor smo ga bili vajeni v mrzlih in meglenih zimskih dneh, ki so jim sledile še neprijetnejše noči, ko se je marsikdo med nami obračal po postelji in ni mogel zaspati ob misli na svojo bodočnost in na bodočnost svojih otrok.

Pomlad bo prinesla več veselja in več upanja v naša srca. Prinesla nam ga bo prav tako, kakor nam ga zgodba o smrti in trpljenju sina božjega prinese vsako leto ob tem času.

Veliko je danes ljudi, ki prisegajo na denar, prav tako kakor jih je bilo pred tisoč devet sto leti. Toda ne smete pozabiti, da žive tudi danes milijoni in milijoni ljudi, ki dostikrat niti za suh kruh ne premorejo, a vendar ne obupujejo, ker upajo in verujejo. Živijo v revščini, delajo in garajo, pa vendar imajo plemenito srce, ljubijo svoje prijatelje in svoje bližnje ter spoštujejo tujo in svojo poštenost.

Hotel sem vam prav za prav povedati, da denar ni vse na tem svetu in da je treba na svetu veliko prestati; toda zaradi tega ni tak človek nič manj vreden kakor kateri drugi, ki se mu ni treba tako težko boriti.

Hotel sem vam še to povedati, da ima tudi brez denarja lahko vsakdo med nami veliko in neprecenljivo notranje bogastvo, bogastvo poštenosti, delavnosti, potrpežljivosti, skromnosti in iskrene prisrčnosti in prijateljstva do naših bližnjih. In tudi če moramo velikokrat potrpeti in mnogo prestati, ostane vendarle v nas trajen občutek, zlata vreden: da smo na pravi poti. Občutek, ki nam ga nihče ne more vzeti in je zato vredno zanj tudi veliko prestati.

Haka.

DRUŽINSKI TEDNIK izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: 1/2 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/2 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 60 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 din znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostopna poltina vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 mm) din 7.—. Med oglasi stane vsaka poltina vrstica din 4'50. Notice: vsaka beseda din 2.—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasi davek povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu primoren popust.

Velikonočni poljubček dveh sestr

Foto Jožep Pogačnik

Vstal je Kristus!

Orgle, zvonovi in zvončki so utihnili — do velike sobote, v znamenje, da je šel Jezus v trpljenje.

Tiho, čisto tiho je v gozdu nad mestom. Neslišno, kar čez noč je prekril podlessek svetlozelene trate. Koščeni grm je naglo zazeljal, pa se je v lišini predpomladnega jutra v trenulku zdrgnil. Kako rad bi se pošelno pretegnil, da bi vedel, ali še drže kosti skupaj, pa ga je sram. Prav gotovo bi strahansko počilo v sklepkih, to bi pa utegnil slišati samotni sprehajalec, ki brunda včasih nerazumljive besede predse.

Zdaj je ravno pod leskovim grmom, o, ki bi le hotel pogledati in pobožati zelenozlate reše, suho zlato bi se vsulo nanj, zlato, ki prinaša srečo.

Orgle pojejo, zvonovi se oglašajo; nekje se je utrgal tanki glas drobnega zvončka in zašel v samotni gozdnič nad mestom. Za hip se je ustavil na jasi pri podleskih; tenko so prislunhili nenavadnemu, potem so lenobci spet spali. Potlej je zaplaval v otrplo grmičevje. Široko se je zarežalo od ugodja in se pretegnilo: joj, kako to prija!

Leskov grm je pa žalosten. Tako bogat je, lako zlat in nikogar ni, ki bi prišel in si utrgal le vejico.

Leskov grm sanja o mizi polni pirhov, polic, gnjalij; otroci, veliko otrok, grabijo po jabolkih in zlatih pomarančah. Na mizi med vsemi temi dobrotamj pa leži — vejica z leskovega grma in gleda in se veseli...

Nikogar ne bo, obupuje leskov grmič. Vse to so nedosegljive sanje, nikoli ne bom izvedel ničesar o velikem prazniku, ki ga slušim.

Poglej, pogledj! se čudi leskov grmič, samotni sprehajalec prihaja. Ta nima doma, nima obložene mize, tudi otrok ne mara, saj je tako srašt in robot videti. Če bi me ta utrgal, brrr...

In vendar; leskov grm je tako usmiljen. Vsaj pobožam ga, ko je tako lepo jutro, si misli, Narahlo, da bo komaj čutil.

Človek je blizu, grm se sklanja, kolikor more, v križu boli, ah, vendar, z najdaljšo vejico se je dotaknil človekove rame.

Zlato se je vsulo nanj, dvignil je glavo in pogledal grmu v skrili, zardeli obrazek.

Leskov grm široko odpira oči, strmi, ušesa napanja in posluša, kaj pravi samotni sprehajalec:

»Ti, leskov samotar, slavim, da ne veš, kakšno jutro je danes. Čeprav sam ne veš, pa si me nečesa spomnil; davno pozabljenih besed, ki mi prihajajo zdaj na pamet:

Smrt in življenje sta se borila
v čudovitem dvoboju:
gospodar življenja mrtev
živ kraljuje.
Vstal je Kristus, upanje moje,
v Galilejo pojde pred nami.

Tako, zdaj vem, da je Velika noč, tudi brez pirhov in polic, v meni je. In li mali leskov grm, zdaj tudi veš, kajnel! E. Z.

Danes 12 strani

IZ VSEBINE:

- Str. 3: Naše 3 novosti
- Str. 12: Dvojno življenje stockholmskega posebneža
- Str. 10: Nespodobno je... (Bonton v slikah)
- Str. 2: Ljubezenski roman kanelerja dr. Schuschnigga
- Str. 4: Maček užgal plin (in druge kurioznosti)
- Str. 10: Mož med dvema sestrama (ilustrirana povest)
- Str. 3: Velika noč odloči špansko vojno?
- Str. 7: 10 minut za lepoto (s slikami)
- Str. 6/7: Zona iz marmorja (novela)
- Str. 5: Križanka Izpolnjevanke Za bistre glave (3 vprašanja)
- Str. 4: Okrogle in oglate iz politike
- Str. 5: Glasovi iz občinstva (Zrcalo naših dni)
- Str. 12: Radijski programi Listnica ured.

Naši romani in povesti: Artist Bux, Zakon na poskušnjo, Deseli brat, Na mrtvi straži. — Anekdote in humor. — Kronika tedna. — Kratke zgodbe z vsega sveta. — Gospodinjstvo itd.

Pozdravljena, Velika noč!

Prazniki na kmetih

Pozdravljena, Velika noč, ti veliki praznik Pomladi, življenja in Vstajenja!

Cudno je to s prazniki in s človeškimi srci: trdimo, da smo sodobni in praktični ljudje, praznike poznamo komaj še iz pralike, v življenju nam pomenijo samo še presledek v verigi delovnih dni...

Cudovita je Velika noč na deželi, polna globoke vere in skrivnostnih simbolov.

Mežnarjev Nacek izpod Gorjancev, droben fantiček s pametnimi očmi, je prvi ministrant v farni cerkvi. Prvi ministrant ni kar si bodi, moliti mora znati vero po latinsko in nešleto »dominus vobiscum«.

Nacek ve, da je Velika noč največji praznik, še večji kakor Božič, so rekli gospod župnik. Vendar njegovo malo srce še ne more doumleti skrivnost božjega trpljenja in vstajenja.

A Nacek sluhi: nič večjega ni kakor Velika noč. Na Veliki petek umolknejo zvonovi in zaropčejo orgle, pyemu ministrantku je tesno pri srcu... Lepše je na Veliko soboto zjutraj, pri razbijanju križev in prižiganju svetlega ognja. Nacek gre nad vse rad na pokopališče, kjer pobere stare, irhle križe, ki jih vaški fantje pred cerkvijo zdrobe s koleci v Irške in iveri. Zdaj pristopi gospod župnik in prižge blagoslovljeni les, da zagori z veseljem, rdečim plamenom. Okrog ognja se gnetejo otroci z gobami v rokah; čez nekaj trenutkov se pa že razprše po hišah ponujal svetlega ognja, ki bo gorel vse leto na vsakem ognjišču.

Nalo pa zazvonijo ata Jakob z vsemi zvonovi, da zbude polni glasovi malo vasico pod cerkvijo. Vrata hiš in bajt se odprojo, k cerkvi hite žene in dekleta v prazničnih oblekah z jerbasi na glavah. Zegen... vsa cerkev je polna duha po kadilu, izpod belih prlov mežikajo Nacku pisani pirhi, tolste gnjalij in rumene pogače.

Po žegnju se vsujejo dekleta iz cerkve kakor čebele iz panja. Vse gleda, katera bo prva prinesla žegen domov... saj uči stara vera, da se bo hita gotovo še to leto omožila...

Zvečer Nacek dolgo ne more zaspati. Misli se mu močajo okrog pisanih pirhov, ki jih bosta jutri, na Veliko nedeljo popoldne sekala z bratcem Janezkom. Janeček je majhen in še ne zna dobro meriti, a on, Nacek bo pa že nabral polne žepce pomaranč in pirhov...

Jutri, šepeta Nacek že pol v sanjah, »jutri, pri procesiji bom šel za banderom ob gospodu...«

Lepa je Velika noč na deželi. Kdor jo doživi enkrat, je ne pozabi nikoli več... Krista

Kronika preteklega tedna

Kadar se državnik zaljubi...

Težave, ki se mora z njimi boriti dr. Schuschnigg, ker se je zaljubil v poročeno ženo

Ni še dolgo tega, kar smo bili priče skrbi in težav angleškega kralja, ki se je moral zaradi ljubezni do poročene žene celo prestolu odreči. Toda angleški kralj Edvard, poznejši windsorski vojvoda, je vse nevesčnosti srečno prestal in se bo, kakor vse kaže, prav v kratkem s svojo izvoljenko poročil.

Te dni smo pa zvedeli, da se mora še neki drug evropski državnik boriti s podobnimi težavami, samo da to pot ni po srebi krona, ampak samo kanclerstvo. Te dni je namreč poročalo beograjsko »Vreme«, da se je avstrijski kancler dr. Schuschnigg, ki je pred osemnajstimi meseci pri neki avtomobilski nesreči izgubil svojo ženo, ponovno zaljubil. Nesreča je le v tem, da se je zaljubil v poročeno ženo; ker so v Avstriji v veljavi posebno stroge katoliške postavbe o sklepanju zakona, bi kršitev teh postavb po uglednem državniku lahko imela nepregledne politične posledice. Lahko bi se celo zgodilo, da bi moral dr. Schuschnigg zaradi te svoje ljubezni odstopiti in bi zaradi tega utegnile nastati spremembe v politični orientaciji republike Avstrije, itd., itd.

Bodoča soproga avstrijskega kanclerja je iz ugledne avstrijske grofvske rodbine in je zelo dobra katoličanka. Imenuje se Vera Fuger von und zu Hudenitz ter je nekdanja nekdanjega avstro-ogrškega zunanjega ministra Otokarja Czernina.

Avstrijski kancler dr. Schuschnigg je zelo zaljubljen v svojo bodočo ženo; baje je že izposloval, da se je srečno izvedla ločitev njenega zakona pred dunajskim nadškofijskim svetom in pred sodiščem v Salzburgu. Zdej samo še čaka dovoljenja iz Vatikana.

Kakor vidimo, ljubezen in njene težave ne nadlegujejo samo navadnih smrtnikov, temveč nič manj tudi tiste, ki nosijo kraljevsko krono in stoje za krmilom države.

Še o delu v Perziji

Ljubljana, 24. marca.

Glede na neutemeljene glasove, da potrebuje Perzija 2.000 delavcev iz Jugoslavije, da se zbirajo delavski transporti za Francijo in da je Kanada spet odprta za naše izseljence, je dal izseljenski referent banke uprave v Ljubljani tole pojasnilo:

1. Perzija je vzela v delo samo okoli 100 odlično kvalificiranih zidarjev in tesarjev. Vsak izmed njih je moral imeti gotovine Din 8.000.—. S tem je izseljevanje v Perzijo za zdej končano.

2. Na Francosko gredo običajni vsakoletni kmečki sezonski delavci iz Prekmurja, ki so tam že udomačani, ali pa taki delavci, ki jim ta ali oni znanec ali sorodnik na Francoskem priskrbi delovno pogodbo, potrjeno v delovnem ministrstvu v Parizu. Brez take pogodbe nihče ne dobi potnega lista ne vizuma francoskega konzulata.

3. V Kanado gre lahko le taka kmečka družina, ki pošlje popraj (z dovoljenjem našega finančnega ministrstva) 1000 dolarjev v Kanado, da se tamkaj za ta denar kupi kakšna farma (kmetija), nato šele pride iz Kanade priseljitveno dovoljenje.

Če je kdo plačal kakšnemu agentu ali posredovalcu služb za navedene tri države kakršen koli znesek, naj to sporoči izseljenskem referentu banke uprave v Ljubljani, da vzame oškodovance v varstvo in uvede kazenski postopek.

Jugoslavija je država,

kjer se cedita med in mleko, zato imamo toliko objestnih ljudi

Ni ga med nami človeka, ki ne bi bil še slišal, kako smo Jugoslavlani bogati in kako bogato državo imamo. Velikokrat sicer ne moremo tega verjeti, toda včasih se nam vendar zdi, da bi kaj takega utegnili biti res, saj imamo v državi vsega, kar hočemo, in kar je glavno — zelo poceni. Posebno dobro se imajo naši bratje tam doli na Hrvaškem, v Voj-

vodini in v Srbiji. To se pravi, ne kmetije, temveč kupci. Živež je namreč tam zelo poceni.

Te dni so časopisi prinesli vest, da v Srbiji, okrog Kosovega polja jajca kar na kile prodajajo. 1 kg kurjih jajc stane 5 do 6 dinarjev in ker gre na kilo okrog 20 jajc, stane po tem takem eno kurje jajce eno krono.

Toda niso samo jajca poceni! Vse, kar vam srce poželi, dobite v nekaterih naših krajih tako rekoč zastoni, bodisi že da kupite vino ali žganje ali meso ali moko. Ali ni potem skoraj odpustljivo, da se nekateri ljudje tako radi do nezavesti najedo in napijejo?

Te dni smo na primer čitali, da sta dva prijatelja v Kuli stavila, kateri od njiju bo po dobri večerji lahko pojedel še jajčno jed iz 25 jajc. Tekma se je kajpak vršila v gostilni ob prisotnosti mnogostevilnih opazovalcev. Oba tekmovalca, Jovanović in Čanji sta vsak pojedla prvo jajčno jed iz 20 jajc, nakar je Čanji odstopil od nadaljnjega tekmovalca. Jovanović je pa nato pojedel ne samo še svojo jajčno jed iz 5 jajc, temveč tudi Čanjijevo, skupaj torej 30 jajc, in je kajpak zmagal. Pozval je nato svojega nasprotnika, da bi pojedla še vsak porcije ribjega paprikaša...

Ali ne mislite, dragi čitatelji, da je takšna objestnost, da se milo izrazimo, zelo neokusna? Pri nas je veliko družin, ki nimajo niti najpotrebnejšega za življenje.

Ali drugi primer. V Orašju je šest mladih ljudi pojedlo tele, težko okrog 50 kg. In kako pojedlo! Ostale so le še kosti.

Iz neke vasi Selevac pa poročajo, da je neki kmet ves dan pil rakijo (žganje), ker je hotel na ta način zasloveti, koliko ga prenese. To mu je tudi uspelo, toda ko je popil dva litra žganja, se je zgrudil na tla — mrtev. Baje so te dni v neki predmestni gostilni v Beogradu priredili podobno tekmo. 25 tekmovalcev je popilo reči in piši 45 litrov žganja.

Da, Jugoslavija je bogata in blagoslovljena dežela..., ko bi le nekateri njeni prebivalci ne bili tako objestni.

PRIHAJAMO ZOPET IN PRINAŠAMO ZADNJE NOVOSTI ZA POMLAD

A. & E. SKABERNE -- Ljubljana

OGLEJTE SI IZLOŽBE!

OGLEJTE SI IZLOŽBE!

Srečne in vesele velikonočne praznike želi svojim cenj. naročnikom, in-serentom, prodajalcem in bralcem

»Družinski tednik«

40.000 kg bombaževga semena bo razdelila naša vlada med kmete v Južni Srbiji in sicer v okolici Skoplja, Kavadarja in Stipa. Seme je naša vlada kupila pred kratkim v Bolgariji, da poveča kulturo bombaža v naših južnih krajih. Ze letos so kmetje v Južni Srbiji pridelali okrog 1 milij. kilogramov bombaža, letos pa mislijo še mnogo več.

Uredba o zavarovanju delavcev za primer onemoglosti, starosti in smrti stopi v veljavo dne 1. septembra. Zavarovanje bo izvedel Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Zavarovanje se nanaša na vse delavstvo, ki je po zakonu o zavarovanju delavcev obvezno.

Isti dan umrla dva naša poslanka. V torek sta iznenada umrla naš poslanik na Dunaju Djordje Nastasijević in v Londonu dr. Slavko Grujić.

Sarajevi nameravajo modernizirati — in sarajevska mestna občina je za to tudi že najela pri Državni hipotekarni banki dolgoročno posojilo 25 milijonov dinarjev. Od tega denarja bodo porabili 2 milijona za moderno ljudsko šolo, 2 milijona za sokolski dom, 4 milijone za kritje važnih dolgov, ostanek pa za zgraditev in asfaltiranje modernih cest.

Poldrugi milijon dinarjev je po neveril blaginjak beograjske elektricne centrale Zivko Popadić. Ko so ga aretirali, je sicer priznal, da mu je v teku let nastala v blaginji neka diferenca, toda trdil je, da tega ni sam kriv, ker je bil preobložen z delom in ker so vsi pregledniki imeli vanj popolno zaupanje. Ker je pa Popadić zelo razkošno živel, je policija uvedla strogo preiskavo. Na Popadićevem

Priporoča se Vam

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna banka d. d.

v Ljubljani

za zavarovanje

proti oškodbi vsled požar, eksplozije, kraje, toče, nesreče itd. na zgradbah, pohištvu, tvornicah, avtomobilih in na lastnem telesu in življenju.

Podružnice: BEOGRAD, Prestolonaslednikov trg 42, SARAJEVO, Vojvode Stepe obala 29, ZAGREB, Zrinjski trg 15, OSIJEK, Radićeva ul. 12, NOVI SAD, Šafarikova ul. 24, SPLIT, Tartagliņa ulica.

Glavni sedež LJUBLJANA, Gosposka ulica 12.

Telefon šte. 2176 in 2276

stanovanju je našla v starem gramofonu bankovcev za pol milijona. Neki mali trgovec je prinesel na policijo 100.000 din, ki mu jih je Popadić posodil, neki njegov prijatelj, ki svojega imena noče izdati, je pa policiji nakazal 150.000 din, ki jih je ravno tako dobil od Popadića. Policija nadaljuje preiskavo z vso vnemo in pričakuje, da pride do še zanimivejših odkritij.

Tujskoprometne ustanove v Splitu se potegujejo, da bi Split, Sušak in Dubrovnik dobili letalske zveze z drugimi mesti v naši državi. Znano je že, da je lani neka češkoslovaška letalska družba vzdrževala redno letalsko zvezo med našimi primorskimi mesti, letos pa tega noče obnoviti, ker je pri nas benecin predrag. Baje je lani izdala še nekaj več ko milijon češkoslovaških kron samo za benecin. Našim območnim tujskoprometnim ustanovam je kajpak mnogo na tem, da že zaradi tujcev, ki jih bo letos baje prav mnogo, pridobe kakšno drugo letalsko družbo za letalski promet.

Vdrla sta v cerkev v Dravljah pri Ljubljani in pobrala vse dragocenosti, med njimi monštranco, ciborij in kelih. Neznana vlomilca sta odnesla dragocenosti za svojih 6000 din. Nekatero dragocenosti niso bile niti last draveljske cerkve, temveč so bile izposojene. Policija je vlomilec na sledu.

Vzorni župan — vzorni uradniki... Iz Banjaluke poročajo, da so aretirali Jova Kreeca, župana v Drvarju in občinskega uradnika Vida Gruberja, ker sta osumljena, da sta zažgala blaginjske knjige drvarske občine. V zvezi s tem so aretirali tudi občinsko blaginjičarko Miro Tessa novičevo. Sirota se je tako prestrašila, da je prezgoda povila otroka, in so jo morali iz zapora prepeljati v drvarsko bolnišnico. Dogodek je bil za širno okolico neverjetna senzacija, pa tudi razburil je duhove, saj so zgorele vse blaginjske knjige in vsa potrdila iz let 1930 do 1935. Zdej bo kajpak popolnoma nemogoče kontrolirati občinsko gospodarstvo preteklih let.

180 milijonov dinarjev bo podeloval v Ameriki kmet Ivan Arvaj iz slavanske vasi Bušelina. Ta ogromni denar bo dobil po svojem očetu, ki se je izselil v Ameriko že leta 1903. Pred vojno se je oče — Ores Arvaj — šel tu pa tam oglašil s kakšnim sporočilom po znanih in prijateljih, ki so prihajali iz Amerike, toda po vojni se ni nič več slišalo o njem. Mladi

Zobna ščetka »ORLOV« je po kakovosti neprekosljiva.

Dobi se povsod!

Z zakonom zaščiteno po vsem svetu

Arvaj, ki mu je bilo tri leta, ko je oče odšel v Ameriko, je svojega očeta že popolnoma pozabil, ker ga sploh ni poznal. Te novice je seveda na moč vesel in je že vnaprej obljubil, da bo, če ta denar res podeduje, dal na svoje stroške zgraditi cesto od glavne ceste do Bušeline.

Poleg mrtve hčerke se je zastrupila Marija Berezov iz Vinkovcev, ker ni mogla preboleti hčerine smrti. Hčerka je že nekaj časa ležala v bolnišnici v Vinkovcih in ker se ji je bližala smrt, je dobila mati dovoljenje, da sme biti pri hčerki. Ko ji je te dni hčerka umrla, je mati takoj popila veliko množino lugovca. Mater in hčer so našli mrtvi drugo poleg druge. Materino srce ni moglo preživeti smrti ljubljenega otroka.

Pri otoku Visu so odkrili podmornico, ki se je najbrže potopila še v svetovni vojni. Podmornica leži 40 metrov globoko. Potapljači iz Krapnja so že vložili prošnjo na vojno ministrstvo za dovoljenje, da podmornico dvignejo. Po vsej verjetnosti gre za nemško podmornico »T 116«, ki jo je potopila leta 1916. neka francoska vojna ladja.

Zaradi dolžnih sedem dinarjev je rubila nekega poštnega upravitelja velika manufakturna trgovina Leon Finč v Sarajevu, katere letni promet znaša več ko pol milijona dinarjev.

pa izgini! Starca je bila tako razmesarjena, da je groza. Mladi, do dna srca pokvarjeni fant, ki je vzle telesni šibkosti storil to grozno dejanje, se je brez najmanjšega kesanja potepal še okrog in kradel. Ze kot solar je bil ekrajno pokvarjen, saj je v drugem razredu ljudske šole svoji učiteljici ukradel iz miznice 325 dinarjev, krivdo je pa zvalil na svoje sošolce.

Neznani srbski dobrotniki darujejo v dobrotelne namene. Srbski patriarh Varnava je dobil pred nekaj dnevi od neznanega Srba milijon dinarjev z naročilom, naj da sezidati s tem denarjem ubožnico, neki drugi srbski neznanec je pa poslal poldrugi milijon dinarjev za zgraditev doma za zapuščeno deco in osirotela dekleta. Oba domova bodo zgradili v Beogradu. — Takih dobrotnikov bi še mi potrebovali, zlasti za spolnitev naše slovenske univerze, še bolj pa za novo bolnišnico v Ljubljani...

Nagelj, ki je zrasel na prsih mrtvega dekleta. Iz Splita poročajo o prečudni zadevi. Tam so te dni odkopali grob nekega dekleta, ki so jo pokopali pred sedmimi meseci. Ko je bil grob odkopan, so zagledali na prsih mrtvega dekleta nagelj. Verjetno je, da je nagelj zrasel iz semena, ki so ga po vsej verjetnosti nasuli mrtvemu dekletu pred pogrebom na prsi. Nagelj so zdej zasadili na de-

Prošnjo za rubežen je morala tvrdka kolkovati s 25 dinarji...

Otroka s 24 prsti je te dni povila žena delavca Novosela v Brčkom. Otrok ima po 6 prstov na vsaki roki in na vsaki nogi. Dogodek je po vsej okolici napravil veliko senzacijo.

Miši pojedle 14.000 dinarjev. Župan pribojске občine v Bosni se je hotel pred svojimi občani postaviti, kako je treba plačevati davke. Zaradi tega je pred kratkim prodal mnogo sliv. Vrnivši se s trga, je ves izkupiček zavil v papir in ga shranil v zaboju, misleč, da bo tam najbolj na varnem. Ko je ondan prišel davkar po denar, je župan ponosno stopil k zaboju, toda... o, nesreča! namesto denarja je izzlekel samo še nekaj obrizanih koščkov papirja. Miši so imele ob pustih zimskih večerih okusno sladico... Župan kljub svoji dobri volji ni mogel plačati svojega davka...

Strašna zločin 16letnega fanta. Pred kratkim so v Makolah pri Poljanah prišli na sled groznomu zločinu, ki ga je izvršil 16letni fant Stefan Božičko nad 71letno staro Amalijo Neudekerjevo. Staro so našli v njeni skromni hiši pod klopio v mlaki krvi, morilca so pa izsledili takoj naslednji dan. Zanimivo je, da se je zgodil zločin že 27. januarja in so staro našli kajpak že v stanju razpadanja. Fant je po kratkem zaslišanju priznal svoje hudodelstvo. Pripovedoval je, da se je 27. januarja ob sedmih zjutraj splazil v starkino sobo, ravno v trenutku, ko se je česala. Ker sta si s starko bila že pred enim letom v lasih, se je slaboumni fant takoj spravljal s sekuro nad njo. Prebil ji je glavo, potlej ji je pa glavo povezal z robcem, misleč, da ji bo tako ustavil kri. Pobral je v hiši vse, kar se je le dalo pobrati, nato je

kletovem grobu in ga vsak dan prihaja gledat mnogo ljudi. Nekateri vidijo v tem celo prst božji.

Mislila je, da je v kozarec voda, zato ga je do dna izpila tipografska delavka Ana Kuntić v Subotici. V kozarcu pa ni bila voda, ampak soda. Kuntićeva zatrjuje, da ni imela namena iti v smrt.

Z zidom so se hoteli zgraditi pred sosedno vasjo Komaljani na otoku Pagu. Med njimi in sosedno vasjo je vsak dan prišlo do tepeža. Komaljani so se zato sklenili zgraditi s pravim zidom. Ko je sosedna vas zvedela o tem, je sklenila, da tega ne bo pustila. Okrog zida se je razvil prel., in celo puške so pokale. Več ljudi je ranjenih.

Ziva je zgorela petletna deklica, hči uglednega sarajevskega trgovca Jezufja Pilava. Ko je njena mati za nekaj časa odšla iz kuhinje, je mala Sadika odprla vrata ognjišča, in si nehoti zažgala oblečko. Otrok je dobil po vsem telesu hude opekline. Morali so jo prepeljati v bolnišnico, kjer je drugi dan podlegla opeklanam.

Ljudje znajo biti neverjetno zlobni. V vasi Grbavac blizu Bosanske Gradiske sta složno živela dva kmeta. Imela sta skupen vodnjak in nikoli ni bilo prepira. Pred kratkim sta se pa zaradi neke malenkosti sprla, in je eden izmed njiju vrgetl tri kile mila v vodnjak; zdej voda še za živino ni, kaj šele za ljudi...

KORISTNA NOVOST

Tudi svojim zobem je treba posvetiti veliko pažnjo, da si jih ohranimo zdrave in lepe. V ta namen ne zadoščajo samo dobre in preizkušene kreme ali paste, ki jih uporabljamo, temveč je velike važnosti tudi ščetka, s katero jih čistimo. Ščetko je kajpada treba znati izbrati, kajti slaba ščetka utegne biti celo nevarna za naše zdravje. Pri slabi ščetki hitro izpadejo ščetline, hitro postane nehigienška in moramo zato kmalu spet novo kupiti.

Dobra ščetka je ščetka »Orlov«. Ščetline pri ščetki »Orlov« so močno povezane med seboj s srebrno nitko, tako da je izključeno, da bi ščetline iz ščetke »Orlov« izpadale. Razen tega je ščetka »Orlov« vedno higienška, skrajno trpežna, vedno bela in ne porumeni. Ščetka »Orlov« je po svoji kakovosti neprekosljiva in je zvest prijatelj našega zdravja. Še eno lepo lastnost imajo ščetke »Orlov«: vzle vsem svojim vrlinam niso drage. Dobite jih v vseh trgovinah.

Vsakdo si lahko sam prenovi svoje pohištvu ali biciklji z

„DURLIN“

čudodelnim lakom. Suši v eni uri, krije z enkratno prevlakom in je trajen. Za kuhinjsko opremo Din 68—, za dva biciklja Din 12—.

Dobite ga le pri tvrdki R. HAFNER, Ljubljana Miklošičeva c. 36 ali Celovška c. 61 Telefon 35-65

12

novosti je obljubil za letošnje leto »Družinski tednik«. Do srede marca jih je uvedel že

3

Vsaka teh novosti pomeni zboljšanje in obogatitev uredniškega dela lista in poglobitev prijateljstva med listom in njegovimi bralci.

- NOVOST:** »Družinski tednik« plača za vsak prispevek, objavljen v rubriki »Zrcalo naših dni«, 20 din. Sodeluje lahko vsakdo, kdor ima kaj pametnega povedati, naj bo že naročnik, kupec ali samo bralec »Družinskega tednika«. (Gl. str. 5.)
- NOVOST:** »Družinski tednik« je razpisal 12 nagrad v gotovini v znesku 2500 din za tiste, ki bodo pravilno odgovorili na 2 vprašanji o skrivnostnih dogodkih v našem romanu »ARTIST BUX«. (Gl. str. 8 in 9.)
- NOVOST:** V prejšnji številki je začel »Družinski tednik« priobčevati povest v verzih, kakršne v tej obliki slovenska književnost še ne pozna. Jurčičev »DESETI BRAT« v novi, modernizirani obleki je to, duhovita parodija prvega slovenskega romana. (Gl. str. 4.)

»DRUZINSKI TEDNIK« si vse bolj in bolj prizadeva, da ustreže svojim bralcem. Gornje 3 novosti so šele začetek serije 12 novosti, ki jih je list obljubil za letošnje leto. A že te 3 svojevrstne novosti so prijemljivi dokaz prizadevanja in truda uredništva in uprave, da vsestransko izpopolnita »DRUZINSKI TEDNIK« in ga čim bolj priljubita med čitateljskim občinstvom.

A vi, cenj. bralci? Ali kaj mislite na to, da roka roko umije, obe pa obraz? Ali mislite na to, da potrebujemo tudi vaše podpore, če hočemo, da bo naš list od tedna do tedna boljši, lepši, zanimivejši?

Zato vas prosimo vse, cenj. naročniki in bralci: skušajte nam vsak pridobiti vsaj po enega novega naročnika ali stalnega kupca. Tako nam boste dali možnost, da naš list še bolj izpopolnimo, obogatimo in povečamo.

V tem pričakovanju vam želimo srečne in vesele velikonočne praznike.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA.

Zaleglo je

(nrO) New York, marca. Nov način slavnosti, ki so ga lani uvedli Francozi, je v tem, da stavkujoči delavci ne odidejo iz tovarn, temveč si v svojih delavnicah naredijo zasilna stanovanja, kjer čakajo uspeha svoje stavke.

Na tako stavko spominja tudi ravnanje žene nekega industrijca iz Rochestra, ko ji mož ni maral plačevati alimente; zakonca sta se namreč tožarila zastran ločitve.

S silo je vdrila v njegovo pisarno, meni nič tebi nič sedla na njegovo pisalno mizo in izjavila, da je ne spravi od onod nobena sila na svetu — vse dotle, dokler ne bo mož sprejel njenih pogojev.

Trmasta žena je res vztrajala na mizi celih 24 ur. Mož je odnehal.

(»Daily Express«, London)

Razgled na svetu

V Ljubljani, 24. marca.

Pretekli teden je minilo osem mesecev, kar divja na Španskem ena izmed najbolj krvavih in okrutnih državljanskih vojn, kar jih pozna svetovna zgodovina. Minili so hkratu že dobri štirje meseci, odkar stoje nacionalistične čete pred vrati prestolnice, ne da bi jo mogle dobiti v svoje roke, niti razbite in demolarane ne.

Toda prav tako kakor za nacionaliste, je tudi za republikance minilo že osem mesecev vojne, in tudi njim se ni, še mnogo manj, posrečilo zadati nasprotniku odločilni udarec. Vprašanje je le, peče posebno te dni po delnem preobratu na frontah: ali je možno in verjetno, da bi že prihodnji dnevi prinesli odločitev? Da bi Velika noč — simbolno nemara — pomenila, kakor pristaši vladnih optimistično upajo in se prijatelji generala Franca malodušno boje, začetek za vlado ugodnega konca španske vojne?

Bodimo stvarni in nepristranski: sodeč po dosedanjih »španskih« izkušnjah bi bilo takšno pričakovanje docela neutemeljena utopiija. Tako od danes do jutri se španska državljanska vojna ne more odločiti, vsaj z orožjem ne. Obe strani sta pokazali, da se znata boriti ogorčeno in srdito in da ne mislita odnehati. V kolikor so bili vladni še do nedavnega na slabšem zastran materiala in vojaške opreme, se zdí, da so zadnje mesece to vrzel izdatno zadelali. V kolikor je pa na nacionalistični strani primanjkovalo »korenin v narodu«, so jih imeli priložnost, bogato nadomestiti s tanki in letali od drugod.

Takšna bi bila zgolj vojaška slika. Z drugih vidikov kajpada je podobna nekolkto drugačna.

Predvsem z moralnega vidika.

Zavzetje Madrida bi bilo seveda že s strateškega stališča vevažen dogodek, naj valencijska vlada to še tako taji. Kajti vladne čete bi se morale umakniti ne samo iz vsega osepka na severozahodu in na severu prestolnice, temveč najbrže tudi v osek okrog Teruela, tam kjer se je bil baš med obleganjem Madrida nacionalistični klin kar mimo grede tako globoko zadel v republikansko ozemlje, da je Franco oddaljen komaj 100 km od Valencije in od Sredozemskega morja. To bi pa pomenilo odrezanje prave Španije od Katalonije; če bi do tega prišlo, potem vladnim pač ne bi kazalo drugega, kakor da grede med emigrante.

Zavzetje Madrida na naskok, pred obleganjem, pred štirimi meseci, a tudi še pred mesecem dni ne bi bilo tako pomembno kakor danes: s padcem Madrida bi danes utegnili biti državljanska vojna odločena. To prav dobro vedo i vladni i revolucionarnji. Kakor bi bil torej padec prestolnice triumf nacionalistov, tako je nje zmagovita obramba triumf vlade in — logično — poraz Francovcv.

Moralno torej nacionalisti izgubljajo tla; neuspeh pred Madridom daje tedaj ne glede na vojaško izenačenost obeh strank moralno premoč vladnim.

Vedeti morate, da je general Franco že petkrat poskušal zavzeti Madrid, a vseh petkrat se je moral zadovoljiti zgolj z velikimi začetnimi uspehi, ki so pa vselej že čez nekaj dni splahneli pred protinapadi vladnih. Pet tako očitnih neuspehov mora izpodjesti moralo vojaštva, ker začno ljudje dvomiti o nasprotnikovi ranljivosti. Prvo ofenzivo so nacionalisti izvedli že avgusta čez Guadarramo. Drugi — prvi pravi frontalni napad — so izvršili

Preobrat na Španskem

Velika noč bo odločila

meseca novembra. Tretjič so poskusili obkoljevalno taktiko severno od Madrida čez Las Rosas. Četrta, morda najhujša ofenziva se je izjalovila po začetnih uspehih ob Jarami južno-vzhodno od prestolnice. Obkoljevalna je bila tudi peta, marčna ofenziva na severovzhodu od Madrida, v pokrajini Guadalajari. S prav vseh strani je bil torej Franco že poskusil priti Madridu do živga, ne ostane mu tedaj nobena nova točka več, kjer bi mogel vsekati vrzel v madridsko fronto. Dejansko je torej Madrid v tem dvo-boju zmagal.

(Toda razlikovati je treba med aktivno in pasivno zmago! Aktivne zmagave ni vlada izvojevala še prav nobene, ne pri Oviedu, ne pri Huesci, ne ob Jarami, ne zdaj pri Guadalajari. Kajti po 14 dneh prodiranja se ni vladnim četam posrečilo niti docela zavzeti tisto ozemlje, ki so ga nacionalisti z naskokom zasedli v 4 dneh! Dokaz, da smo zgoraj prav zapisali, ko smo trdili, da vladne zmagave z orožjem pač ni pričakovati tako kmalu.)

Ogledali smo si stvar z moralnega stališča. Zdej se pa ustavimo še pri nekem drugem momentu, morda še važnejšem in odločilnejšem.

Ze večkrat smo ugotovili, da večina španskega naroda odklanja generala Franca in njegove monarhistične zavznike. (Da to drži, pač najtehtneje dokazuje zmaga ljudske fronte pri lanskih španskih volitvah — čeprav je volitve vodila ljudski fronti hudo neprijazna vladna koalicija.) Doslje tak ljudska volja ni prišla do veljave, zdaj pa dajo nekatera poročila misliti, da se na Španskem nekaj novega pripravlja.

V angleških listih beremo namreč, da se v krajih, ki jih ima Franco pod

Sir Austen Chamberlain, ugledni angleški državnik in bivši zunanji minister, je te dni iznenada umrl, star 74 let. Bil je eden izmed redkih angleških zagovornikov brezpogojne zveze s Francijo, ker je videl v njej najzanesljivejšo poročstvo za evropski mir.

seboj, začena vidneje opazati nezadovoljstvo prebivalstva z nacionalističnimi mogočniki. »Manchester Guardian«, že v prejšnji številki citirani angleški liberalni list, kar določno piše, da stoji Francova dežela pred pravo guerillsko vojno — vojno, ki utegne biti za nacionaliste mnogo nevarnejša od redne frontne vojne.

Ta četaška vojna se v nečem bistveno razlikuje od sedanje državljanske vojne: pri četaših nima razen Špancev samih prav nihče drugi prstov vmes! Četaštvo je na svoj način na Španskem prav tako doma kakor sicer v Evropi le še na Balkanu. (Mimo grede: španski četaši so bili tisti, ki so v letih 1808.—1813. mnogo več pripomogli k porazu Napoleona I. na Španskem kakor britanski general Wellington z vsem svojim rednim vojaštvom.) Da je prav zadnje čase začelo četaštvo dvigati glavo, je mnogo kriva Francova revizijska politika: vsi kmetje so tako rekoč na strani četašev, zakletih sovražnikov diktature in prejšnje monarhistične vladavine, ki ni imela prav nikakega razumevanja za potrebe preprostega ljudstva. To sicer še ne pomeni, da bi bil ves kmetijski živelj na Španskem ekstremno levičarsko usmerjen (kakor bomo v danem trenutku imeli priložnost brati v rajhovskih listih) — še zdaleč ne; kje je le kdo že videl komunističnega kmeta?! Temveč pomeni samo to, da je kmet zmerom proti tistemu, ki mu rekvirira prideleke ali davke navija.

Danes, pravi »Manchester Guardian«, te četaške tolpe vojaško še nič ne pomenijo. Toda njihova moč in udarna sila od dne do dne naraščata. Ze to, da so glasovi o njih mogli prodreti v Evropo, dokazuje, da se gibljejo in organizirajo. Spomladi, ko se

Špansko državljansko vojno? Naiven optimizem pri enih, neutemeljen strah pri drugih. — Nov opasen sovražnik generala Franca: četaške tolpe v zaledju njegovih čet.

bo sneg začel tajati, bodo prišli s hribov, kjer se zdaj skrivajo, in takrat je pričakovati, da bodo aktivneje posegli v vojno. A že danes n. pr. v Estremaduri (pokrajina ob portugalski meji) uniformiranemu nacionalistu ni priporočati, da bi sam hodil zunaj mesta.

Navedena dva momenta sta odločno v korist valencijske vlade. Če se ne bodo druge države vmešavale v državljansko vojno, utegneta že v doglednem času tudi brez orožnih zmag odločiti boj. A tudi, če bi se generalu Francu posrečilo zmagati z orožjem, na Španskem še dolgo ne bo miru. Baš zaradi četaštva in odpora prebivalstva proti nacionalistom. Zato je tako malo verjetno, da bi mogel general Franco pomiriti Španijo in jo zoper njeno voljo spraviti na pot, ki se sicer njemu in njegovim prijateljem, verjamemo, zdi edino zveličavna, ne pa tudi večini španskega naroda.

Van Zeeland ca. Degrelle

Druga nedelja po Veliki noči zna biti pomembna za politični razvoj Belgije: 11. aprila bodo namreč v Bruslju nadomestne volitve za poslansko zbornico, in nastopila bosta kot edina in glavna nasprotnika Degrelle in Van Zeeland.

Reksist proti parlamentarcu! Diktatura proti demokraciji!

Zanimivo je ozadje tega dramatskega dvoboja.

V nedeljo 7. marca je Léon Degrelle, vodja belgijskih reksistov, izjavil na velikem shodu v bruseljski športni palači, da mu je dovolj onegavljena in cincanja; zato poziva vlado na odločno bitko.

Dva dni nato je Van Zeeland, predsednik belgijske vlade, med ovačijami poslanske zbornice izjavil, da pobere vrženo mu rokavico in da bo nastopil pri delnih volitvah 11. aprila v Bruslju v imenu vlade in demokracije proti voditelju reksistov.

Za Van Zeelanda bodo glasovali katoličani, liberalci in socialisti.

Za Degrelle bodo glasovali pristaši diktature in nasprotniki parlamentarizma.

Rezultat teh volitev bo odjeknil tudi v ostali Evropi, naj že zmaga reksizem ali demokracija. Mislimo, da Van Zeeland ni prav storil, ko se je viteško spustil v ta dvo boj; če bi bil Degrelle na vladi in bi ga Van Zeeland tako izzval, bi sedanjji ministrski predsednik ne utegnili niti dogovoriti, ker bi ga Degrelle pri priči poslal v koncentracijsko taborišče. Prav to je velika napaka demokracije, je lani zapisal neki praški list; da demokratsko ravna tudi s tistimi, ki demokracijo tajé in se brezobzirno, z vsemi sredstvi in neljalno bore proti njej.

Observer

Po trudapolnem delu — zabava in razvedrilo v »Družinskem tedniku«!

Varujte se sovražnika perila št. 1

Penčka
Zmazka!

Takšenle je!

Njegova dela so črna kot noč. Prebiva v vsakem kosu perila, ki se pere še z mencilom in ščetko.

RADION
mu je napovedal boj!

Prihodnjič zveste več: kako kiskovski mehurčki v Radionu odpravijo iz perila najtrdo vratnejšo nesnago!

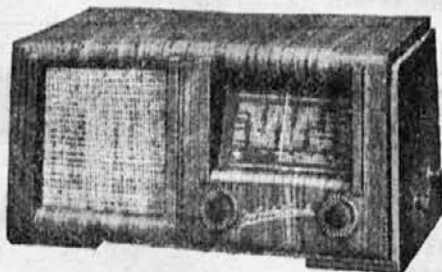
Slepa akrobatka

(nrO) Detroit, marca. Mrs. Carverjeva, žena kongskega dreserja, prireja že več let v ameriških cirkusih senzacionalne nastope: sedeča na konju skače iz višine dvajsetih metrov v bazen, poln vode. Občinstvo ob vsaki točki navdušeno ploska, čeprav niti ne pozna najmučnejše in najbolj tvegane strani akrobatikega poguma.

Mrs. Carverjeva je namreč slepa... Oslepela je, ko je nekoč pri tveganem skoku nesrečno padla. Toda ni marala, da bi občinstvo to vedelo, ker pravi, da ne prenese pomilovanja in sočutja...

Ondan ji je neki očesni zdravnik iz Charlotte v Severni Karolini obljubil, da ji bo vrnil vid. Takrat šele so ljudje izvedeli o njeni hibi, in od takrat gre zgodba o njenem pogumu od ust do ust. Danes vsa Amerika občuduje pogumno akrobatko in se veseli z njo vred njenega ozdravljenja. (»American Weekly«)

SCHAUB RADIO 1937

Zahtevajte ponudbo in prospekte od generalnega zastopnika za Jugoslavijo:

ING. KORNEL FRIEDMANN, ZAGREB

Ulica barona Jelačića 1

Dajemo Vam priložnost, da si brez posredovalca nabavite znamenite **SCHAUB**-sprejemnike direktno od glavnega zastopstva, po specialnih cenah.

Mussolini je pretekli teden obiskal italijansko afriško kolonijo Libijo in je slavnostno otvoril sejem v Tripolisu. Na sliki: dva Arabca z liktorskima snopoma, simbolom fašizma, spremljata Mussolinija med bakljado, prirejeno v Tripolisu duceju na čast.

Deseti brat

Ljubzenska povest v verzih po Jurčičevem romanu

V sedanji čas postavil in v stihle pretil

Ivan Rob

(Gl. začetek v prejšnji številki)

VII.

In Lovre Kvas koló zajaha, v njem športni duh se prebudi, v slovo navzočim še pomaha, in kot bi mignil — več ga ni. Viharno vozi, vozi divje, kar dá mu krepki športni krak. Pred njim večerno sonce sije, za njim prahu drvi oblak. Na kriplice vse teló deluje. Mar Lovre nič ne premišljuje?

VIII.

O pač, premišlja stare čase, kako otrok je srečen bil, kako so vlekli ga za láse, kako jih s šibo je dobil. Kako biló je v ljudski šoli, kjer a, e, i, o, u cvetě, kjer palca vzgojnik je blagi, kjer 1 x 1 se začne. Potem počitnic, zabave, ko pasel je sosedu krave,

IX.

»Gimnazija!« iz grla stisne, od gneva mu obraz blede, ves jezen na pedal pritisne, v verigah nekaj zajeci. V spominu »fajfe« se vrstijo, ki osem let jih je lovil, pred njim, za njim, nad njim hitijo, kdaj mir pred njimi bo dobil?!? A glej! Kam »fajfe« so zbežale? Ah, pete šole so se zbele!

X.

O peta šola, čas brenčanja, utripov nežnih sladki čas! Kaj čuda, če ob tebi sanja, če se razvema — športnik Kvas? Saj tudi trda športna srca oméčita ljubav in maj, če jih spomin nemilo brca kot žogo v mlade dni nazaj. Kdor enkrat bil je v peti šoli, je ne pozabi vam nikoli.

XI.

Građov v oblakih čas zidanja, ko krasen ti je vsak plevel, ko nekaj ti srcé razganja, da jokaš in si spet vesel, ko veš, kaj ptice žvrgolijo, ko je sreč prepolino nad, ko veš, kaj rože govoriijo, ko večna ti cvete pomlad, ko v prsih nekaj ti drhti, vse to si, peta šola, ti!

XII.

Potem se spomnil je mature, ko več kot Salomon je znal; se spomnil tiste sladke ure, ko prost na tleh je prvič spal. Se spomnil bojev je junaških, ki jih z reakcijo je bil, preganjan od starin mračenjških, ko teš zvečer vodó je pil. Kako naposled se je rešil, upognil vrat in — glad utešil.

XIII.

Kako ga srečala je pamet, da našel je do kruha pot, kako s protekcijo mogočno je dobil novce, hrano, kot. Kaj vse na građu zdaj ga čaka, kako ga butec bo jezil, kak revež z njim se bo potil, kako garal bo za bedaka. — Tako premišljal je junak, med tem zemljó pokrtil je mrak.

XIV.

Znoči se. Mesec se prikaže. Čuj, zvonček poje prek dolin, nekje se slavček mlo zlaže v tolažbo srčnih bolečin. — Ker na markacije ni pazil, s poti je prave Kvas zagazil. Po rdečih krogih v dvojno stran ozira se okó zaman, in da še večja je nesreča, ga v mraku tem orožnik sreča.

Zanimivosti z vsega sveta

O mačku, ki je plin zažgal,

in druge kurioznosti in nevsakdanjosti

Bejrutski »Dan« je zbral in zapisal tele nenavadne dogodke zadnjih tednov:

Maček vzrok eksplozije

V Quebecu v Kanadi se je te dni prigodila hudo nenavadna nesreča. Nekega velikega in polepajočega se starega mačka je odpeljal meslini kornjač, da ga bodo s plinom spravili na drugi svet.

Dva moža sta žival odnesla v pripravljeno sobo in odprla plinsko pipico.

Takrat je pa strašansko počilo in zidovi sobe so se podrli, kakor da bi bili iz papirja. Nevarno ranjena moža so morali odpeljati v bolnišnico, maček je pa po čudežnem slučaju ostal živ in cel.

Ko so strokovnjaki stvar preiskali, so dognali, da so bile vzrok plinske eksplozije iskricke, ki so se ukresale iz kožuha razjarjenega mačka.

Zaročenca razneslo.

Fred Wilkinson, rudar iz Kimberleya v britanski Kolumbii, se je za-

ročil z Dello Kreflowo. Mlada človeka sta se imela zelo rada; Della je vsak dan prihajala svojega zaročenca čakati pred rudnik, da sta šla skupaj domov.

Nekega dne je mladenka kakor navadno prišla po Freda, ki je pravkar prihajal iz rova. Ko jo je zagledal, je ves vesel planil k njej, jo strasno objel in slinil k sebi. Trenutek nato sta oba zletela med strašno eksplozijo v zrak.

Fred je bil pozabil, da ima v prsnem žepu dinamični naboj; zaradi previharnega objema se je sprožil vžigalnik in je patrone razneslo.

Sreča v nesreči

Neki detektiv je šel s svojo ženo v gledališče. Po predstavi se je hotel odpeljati domov in je poklical taksi. Ko je odprl vrata avtomobila, mu je po nesreči padel na tla samokres in se je sprožil. Kroglja je zadela njegovo ženo v hrbet in prišla pri prsih ven.

Na srečo pa rana ni bila nevarna, tako da detektiv ni stala njegova

nerodnost več kakor dva ledna neprespanih noči, ki jih je prebdel pri svoji ženi.

Slon uslavil vlak

Ne tako, da bi se bil poslavil na progo pred lokomotivo, temveč se na bolj premeten način.

Neki vlak, ki je vozil čez prerijo v državi Indiana v Ameriki, se je na lepem ustavil, ker je nekdo polegnil zasilno zavoro. Sprevednik je pregledal ves vlak, da bi ugotovil, kateri izmed polnikov potrebuje pomoči, toda nihče se ni javil.

Čez nekaj časa je iznova zazvonil zvonec Nova preiskava je bila prav tako jalova kakor prejšnja.

Komedija se je ponovila še v tretje. Tedaj je pa prišlo nekomu na misel, naj pogledajo še v zadnji, živinski vagon. Glej ga šmenja, mož je zadell! V zadnjem vagonu se je vozil orjaški slon, last nekoga cirkusa. Debelokozec je bil videti zelo zadovoljen s svojim opravkom pri zasilni zavori... (indO)

Zverinski starši

(nqK) Zürich, marca. Na neki kmetiji nedaleč od St. Gallna so nedavno docela slučajno prišli na sled nepopolni človeški zlobnosti in pokvarjenosti.

Zverinska starša Tannerjeva sta imela šest let svojega sina zaprtega kakor žival. »Mladi Tanner je odšel na tuje.« so govorili ljudje že šest let v vasici, ne sluteč, da ždi ubogi trpin nedaleč od njih v svojem rodnem kraju.

Starši so celo s policijo poizvedovali po svojem »ubeglem« sinu; seveda niso imeli nikakega uspeha.

V resnici sta pa stara Tannerja zaprla svojega sina v podstrešno čumnat, mu zvezala roke in noge, v usta sta mu pa potisnila robec, da ne bi mogel z vpitjem koga priklicati... Šest let, od svojega 20. do 26. leta, je živoritaril ubogi mladenič v podstrešnem brlogu, brez luči, v družbi podgan in miši. Za ležišče je imel slamo, za odejo nekaj starih, raztrganih cap...

Ko so zverinska roditelja prijeli, ju je hotelo ogorčeno ljudstvo linčati. Pred sodiščem zakonca trdozratno molčita in nočeta niti z besedico izdati nagibov svojega nečloveškega početja.

Praktičen gost

(nrO) Newyork, marca. Neki možak stopi v gosposko restavracijo, sede za najboljšo mizo, pokliče natakarka in naroči kozarec sveže vode. Nato potegne iz žepa zavojček z obloženimi kruhki, jih lepo razprostere po mizi in jih prične pobožno uživati.

Plačilni natakark zagleda čudnega gosta in prihiiti, ves rdeč od ogorčenja k njegovi mizi.

»Prav vas sem še čakal, gospod, meni gost. »Naročite vendar godbi, naj zaigra kaj vselega!« (»American Legion Monthly«)

Mož, ki plesalkam hrbe slika

(njl), Pariz, marca. V deželi nebotičnikov še zmerom lahko zaslužijo lepe denarce, samo dobrih idej ti ne sme primanjkovati. O tem priča zgodba moža, ki je zapustil »stari svet« in se odpeljal čez veliko lužo služiti dolarje. V Parizu je ta mož — ime mu je Raymond Choppy — risal velikanske lepake za reklamo slavnih plesalk v kabaretilih in zabaviščih.

Ta poklic mu je pa menda premalo nesel, zakaj v Newyorku se je oprijel novega, bolj nenavadnega: prišel je slikati podobe na hrbe ameriških »girls«.

Ko se je čez nekaj mesecev vrnil v Pariz, je povedal nekaj zanimivih stvari o svojem delu.

»Namesto na platno, slikam pač na ženske hrbe... Mesece in mesece risem v osrčju Newyorka vse mogoče slike na lepe hrbe ameriških skupinskih plesalk. V nekaj črtah narišem

Znameniti Enzesfeld

(nrD) Dunaj, marca. Pred prihodom vojvode Windsorskega v Enzesfeld ni živ krst vedel, kje neki stoji ta gradiček. Sele ko se je v njem naselil bivši angleški kralj Edvard VIII., je to ime postalo nekam znano in potem še slavno širno po svetu.

Na račun tega dogodka kroži po Dunaju tale hudomušna šala:

Dva Angleža se srečata na potovanju.

»Kam pa vi, prijatelj?« vpraša prvi drugega.

»Na Dunaj,« dobi odgovor.

»Na Dunaj? Kje pa je to?« se čudi prvi s hlinjeno navnostjo.

In s pravo angleško flegmo mu tovariš pojasni:

»Tam nekje blizu Enzesfelda...«

Čudežne kokoši na tromeji

(njl) Amsterdam, marca. Na tromeji v bližini Aachena so se še nedavno razprostirale velikanske kurje farme, in sicer delno na nemški, delno na holandski strani. Navadno so bile farme tako zgrajene, da so bila krmilšča na Holandskem, vališča za jajca pa v Nemčiji. Kokoške so torej zobale pri Holandcih, jajca so pa nesle na Nemškem.

Zdaj pa pride posebnost teh kokošk. Pridne putke niso znesle vsak dan le eno ali dve jajci, kakor nas uči prirodoslovje, temveč je ležalo v vsakem gnezdu dan za dnem kar po pet jajc. O tej rekordni pridnosti so naposled zvedeli tudi carinski uradniki. Niso pa verjeli, da kokoši tako vneto neso le zaradi holandske piče, temveč so pripisovali ta čudni vpliv »posebnostim« meje... Njih sum je bil tem bolj upravičen, ker so tudi sami redili kokoši te vrste, a o petih jajcih na dan ni bilo ne duha, ne sluha...

Preiskava je dognala, da so lastniki teh farm podtaknili svojim kokošim vsak dan veliko holandskih jajc in jih tako tihotapili čez mejo. Seveda je zdaj »čudežnim« kokoškam odklenkalo...

Profesorja zboksal

(njl) Brno, marca. Na živinozdravniški visoki šoli v Brnu je študent Josef Hromadka napadel profesorja Cirila Kučero, ga pošteno premikastil in mu celo izbil dva zoba.

Visokošolec je bil namreč pri omenjenem profesorju že četrtič padel in ne bi smel po vseučiliškem zakonu dalje študirati. Zato je profesorja prosil, naj mu vendar dá boljši red, da bo lahko nadaljeval svoje študije. Profesor pa se ni dal prepovoriti. Tedaj je Hromadka planil nanj, ga vrgel na tla in udrihal po njem kakor nor. Profesorju so priskočili na pomoč asistenta in drugi študenti in ga rešili, napadalca pa ukrotili. Ker po predpisih redar ne sme prestopiti univerzitetni prag, so Hromadko odpeljali do vrat in ga tam izročili policiji.

Ves svet bo zaslužil pri kronanju Jurija VI.

(nrX) London, marca. Angleški tednik »Sunday Chronicle« je ugotovil, da bodo skoraj vse pomembnejše dr-

žave sveta zaslužile s kronanjem Jurija VI.

Tako so Angleži naročili v Švici čokolado, ki bo zavita v štanjoli s sliko novega kralja in nove kraljice. Avstrija bo izdelala usnjene torbice v spomin na ta svečani dogodek. Francozi delajo na debelo klobuke za udeležence slavnosti, Nemci spominke igracke, Čehi milijone in milijone zastavic. Velike zastave, ki bodo vihrale v Angliji na slavnostni dan, bodo pa japonski izdelki. Tudi Madžari bodo zaslužili: izdelali bodo namreč pol milijona kipev z likom novega kralja.

Okrogleg in oglate

iz mednarodne politike

Francovska

Henri de Kerillis je znan francoski žurnalst in politik; slovi po svojih uvodnikih v desničarskem »Echoju de Paris« in kot vojna najskrajnejših francoskih desničarjev. Zato se kajpak navdušuje tudi za vse, kar na Špankem po nacionalističnem diši. Toda zadnje čase ga je to navdušenje nekoliko minilo.

Mož je bil namreč na Špankem, v Burgosu, in si je ogledal tamošnje razmere. Ko se je vrnil v Pariz, kar ni mogel dovolj skritikovati generala Franca. Silno se mu je namreč i kot Francozu i kot katoličanu zameril neki lepak, ki so ga nalepili v Salamanci s Francovim dovoljenjem. Na lepaku se bere: »Čast: Franco. Junaštvo: Franco. Vera: Franco. Pravica: Franco. Odločnost: Franco. Naj žive domovina, Franco in Bog!«

(»Morgens«, Dunaj)

Romunska

Tehtno je ondan odgovoril nekdanji ministrski predsednik Jorga, ugledni voditelj romunskih liberalov. Stari parlamentarec je v poslanski zbornici kritikoval radikalne »mlače moze« vseh smeri in vetrov. Tedaj je vstal bivši minister Manolescu, znan voditelj romunskih desničarjev, in vzkliknil:

»Kdo izmed naju je mlajši, vi ali jaz? Vi ste še danes prišli peš po stopnicah v parlament, jaz sem se pa moral popeti z dvigalom.«

Jorga, 66letni starina, je pa odvrnil: »Da, gospod Manolescu. Jaz sem vse življenje hodil peš. Po stopnicah navzgor. Stopnico za stopnico. Samo taka mladina, ki hiti navzgor stopnico za stopnico, je zdrava. Ni zdrava mladina, ki se vzpenja z dvigalom političnih gesel.«

V parlamentu je zabučalo. Poslanci so vstali in spontano priredili ovacije tem simbolnim besedam velikega politika in demokrata.

Angleška

Med člani komisije, ki ima sestaviti predloge za kraljevo civilno listino, je tudi Lloyd George. Te dni je stari liberalni vrvak izjavil, da bo na seji komisije protestiral, ker ne mislijo vojvodi Windsorskemu določiti niti šilinga apanaže.

Lloyd George ni nikdar tajil svojih simpatij do bivšega kralja; tako mu je tudi n. pr. poslal za Božič brzojavno voščilo. Mož pravi, da je škandal, da nočejo bivšemu kralju niti dinarja prisoditi; saj je vendar vsemu svetu znano, da je bil Edvard spodoben človek. Višek nizkotnosti bi bilo, trdi Lloyd George, če Angleži ne bodo poskrbeli za svojega bivšega vladarja; to bi dišalo po maščevalnosti. (»Prager Tgbl.«)

VEČ KO 64 MILIJONOV DINARJEV

znašajo dobitki prihodnjega 74. kola državne razredne loterije. Čigar prvo žrebanje bo dne 14. in 15. aprila t. l.

GLAVNI DOBITEK:

2 milijona dinarjev

Že s 3, srečke lahko dobite 500.000 dinarjev!

Opozarjamo naše ceni. bralce na prilogo znane glavne kolekture drž. razredne loterije A. Rein in drug. Zagreb, Gajeve ulica 8 in hlica 15, ki je priložena vsej naši današnji nakladi. Dolgoletno vzorno, nad vse korektno in solidno poslovanje te kolekture je naši javnosti tako znano, da je tudi mi z naše strani našim bralcem lahko priporočamo.

na hrbet kakšen smešen obraz, pogosto karikaturu Mistinguette (slavne pariške plesalke), Lloydja Georgea, ali Doumerga; ali pa za izpremembo svatvo v Bretanji...

Tako poslikane prihajajo girls potem na oder, Američani so za te žive slike zelo navdušeni. Pri vseh predstavah ameriški gledalci na vse pretege žvižgajo; to je znak največjega navdušenja... Celó Rooseveltovega sina sem pripravil v smeh...«

Kako neki je prišel Raymond Choppy na to idejo? Tudi to je povedal: po prekrpani noči in strašanskem mačku...

Prvi črni sodnik

(nrO) Newyork, marca. Predsednik Roosevelt je te dni naredil nov korak naprej za uresničenje svojih socialnih zakonov — korak, ki sme veljati malone za revolucionarnega.

Prvič v zgodovini Združenih držav bo namreč človek črnega plemena postal sodnik pri zveznem sodišču v državi Virginiji.

Resda so tudi že doslej sodili v Ameriki črni sodniki, a le v črnih okrajih Newyorka, Čikaga in Columbije in sodili so samo svoje črнопolte rojake. Nikoli se pa še ni zgodilo, da bi sodnik-črnc sodil belega človeka. Prvi enakopravni črni sodnik se imenuje William Hastie, star je 32 let in je na glasu odličnega odvetnika. Pripomniti moramo vendarle, da so prebivalci Virginije zvečine črnokožci.

Človek s 93 boleznimi

(nrI) Pariz, marca. V pariški kliniki je te dni umrl pet in tridesetletni delavec Edmond Lagarde, mož, ki ga je trlo, če verjameš ali ne, kar 93 bolezni. Samo nastevanje vseh njegovih bolezni in nadlog bi trajalo dobro uro. Seveda je bil ubogi bolnik za kliniko zelo zanimiv primer in zdravniki so se pridno učili na njem.

Pa ne mislite, da je Lagarde umrl za eno izmed svojih mnogoštevilnih bolezni, o ne! Le vsega se je naveličal in je skočil v samomorilnem namenu skozi okno ter tako naredil konec svojemu trpljenju.

Kaznovana zapeljivka

(*XI) London, marca. Znano je, da zahtevajo na Angleškem neveste, ki so jih ženinii pustili na cedilu, denarno odškodnino za svoje srčne bolečine. Da bi kakšna zakonska žena, ki od moža niti ločena ni, zahtevala od svoje tekmece, ki ji moža zapeljuje, denarno odškodnino, se pa menda ne zgodi zlepa. V Belfastu se je ondan ukvarjalo sodišče s takšno zadevo.

Neka gospa Alice Lace je tožila gospo Yvonne Liliano Powellovo, češ da ji ta ločenka in bogatinka na vse mogoče načine odtujeje moža in ga hoče po vsaki ceni pridobiti zase. Sierni dan se baje z njim sestaja, obispava ga z darili in žaljivo govori o tožiteljici. Ko je nekdo prošla, naj vendar pusti njenega moža pri miru, je zapeljivka postala surova — in to liko da je ni dejansko napadla.

Obtoženka je vneto tajila, toda priče so prisegle, da ni obtožnica gospe Alice prav nič pretrana. Spričo bogastva mrs. Powellove je sodišče obsodilo zapeljivko na 2.500 funtov (več ko pol milijona dinarjev) odškodnine, s pristavkom, da bo kazen podvojilo, ako bi obsojenka še nadalje zapeljevala tujega moža.

KNJIZNA ZALOZBA HRAM

izda v svojem letošnjem programu 1937/38 šest obširnih del v prevodih naših najboljših prevajalcev: Otona Župančiča, Vladimira Levstika in drugih, izbranih iz svetovne literature, trajne umetniške vrednosti.

Vsaka knjiga v lepi opremi bo obsegala 300-400 in tudi več strani. Plačljivo v dvanajstih mesečnih obrokih, v polusnje vezane knjige din 35- mesečno, v celo platno vezane knjige din 25- mesečno.

Vsak naročnik, ki se naroči na naš letošnji program, dobi kot nagrado še eno v celo platno vezano knjižico, izdano pri naši založbi izven rednih programov. Več v prospektu.

Zabtevajte prospekt — katerega Vam pošljemo brezplačno!

64 MILIJONOV DINARJEV

Vinogradniki in sadjerejci

Tako izgleda jagoda najfinjšega, najlepšega in najkukusnejšega grozđa na svetu, popolnoma novega in neznanega v Jugoslaviji, prinešena iz Italije. Ponujam najfinjšo in najnovejšo breskev »Japonska zlatna« in »J. N. Hale« in še trideset drugih vrst, kakor tudi kalifornijska jabolka, slive in drugo sadje. **Zahtevajte cenik!**

Metod Bardič, Irig (Srem)
Pooblaščenca trsnica in sadna drevesnica

Anekdote

Kurja pamet

Grof Rudi sreča na stopnišču pismo-
nošo, prihajajočega iz 4. nadstropja.
Rudi ga sočutno vpraša:
»Dragi mož, ali hodite vsak dan v
4. nadstropje?«
»Da, gospod prof.«
»Morda celo tudi v sosednji hiši?«
»Tudi, gospod prof.«
»In v ostalih hišah tudi?«
»Da, v sedmih ulicah.«
»Tak, povejte mi, človek božji: za-
kaj ne vržete pošte rajši kar v ulični
nabiralnik?«

Sir

Slavni ameriški humorist Mark
Twain je bil nekoč povabljen k svoji
sosedji, ženi pravnega izvedenca Winna.
Ko je dekla po obedu prinesla hle-
bec sira, je prosila gospa svojega
gosta, naj jo počasti s tem, da na-
reže sir.
»Ali vam je vseeno, kje začnem sir
rezati?« je vlijudno vprašal Mark
Twain.
»Kajpak!« je ljubeznivo odgovorila
gospodinja.
»Potlej mi dovolite, da storim to
pri sebi doma!« je drzno dejal Mark
Twain, zavil sir v gostiteljičin prtíc
in se poslovil.

Preveč časti

Sredi prejšnjega stoletja je živel v
Berlinu stari general v. Zastrow. Vse
mesto ga je poznalo. Možak je bil pa
malo čudaški; tako ga na primer
niče nikoli ni videl v gledališču. Ne-
koč so ga pa prijatelji vendarle pre-
govorili, da je šel za svoj rojstni dan
poslušat opero »Carobno piščalko«.

Zastrow je udobno sedel v naslanjač
in je čez nekaj minut že zaspal. Tedaj
je zadonel z odra slavospev konec pr-
vega dejanja: »Sarastro naj živi! Zi-
vel Sarastro!«

Stari Zastrow se je prebudil, skočil
pokonci in neprestano se priklanjaje
ves ganjen jecljal: »Preveč časti, gos-
poda, res preveč časti!«

Čarodej

Slavni čarodej Bellachini je prišel
nekoč — pred mnogo leti, ko še ni
bil znan in slaven in se je le s težavo
pretolkel skozi življenje — lačen in
žejan v neko gostilno. Tam je vprašal
za mizami sedeče goste, ali bi jih smel
s svojimi čarovnijami malo zabavati.
Gostilničar je bil zadovoljen in je
menil, da se tudi on razume na mar-
sikalčno »čarovnijo«.

Bellachini je prosil goste, naj polo-
žijo tri klobuke na mizo. Ko so gostje
to storili, je Bellachini prosil gostil-
ničarja za kos kruha, razrezal ga je
na tri dele in pokril vsak kos z dru-
gim klobukom. Potlej je dejal, da bi
čarovnija še vse lepše uspela, ako bi
imel še kakšne četrte kile sira. Gostil-
ničar mu je prinesel še sir; čarodej
ga je razrezal na tri kose in položil
vsakega pod klobuk.

»Zdaj lahko začnemo. Pozor, gos-
poda,« je dejal umetnik, si zavihal
rokave, si razvozal ovratnico in si
odpel ovratnik. »Z vašim dovoljenjem
bom zdaj pojedel vse tri obroke kruha
in sira, in ko bo to končano, bom vse
skupaj spravil pod enega izmed teh
klobukov.«

Bellachini je začel otepati kruh in
sir, toda že po drugem obroku je de-
jal, da je delo hudo pusto in suho,
zato bi vrč piva ne bil od muh. Gos-
tilničar, prav tako radoveden kakor
gostje na uspeh čarovnije, je brž pri-
nesel pijačo in kaj kmalu je naš
umetnik s pivom poplaknil še tretji
obrok kruha in sira. Nemo in nestrpno
so gostje pričakovali čudeža.

Sit do vrha je Bellachini vstal in
vprašal: »Ali bi morda kdo izmed gos-
podoval hotel določiti, pod kateri klo-
buk naj spravim použite tri obroke
kruha in sira?«

Gostilničar je pokazal na svoj klo-
buk, ker bi ne bil rad videl, da bi
Bellachini pričaral jedajo pod zama-
šene klobuke njegovih gostov.

»Prav, gospoda, prav, gospoda,« je
dejal čarodej. »Vsi ste bili priče, da
sem vse tri obroke kruha in sira po-
jedel — in kakor sem objubil, jih
bom spravil zdaj pod klobuk gospoda
gostilničarja. Pri teh besedah si je
poveznil gostilničarjev klobuk na gla-
vo, rekoč: »Ali si nemara upa zdaj
kdo trditi, da sem snedel besedo?«

Gromek grohot je bil umetniku v
pohvalo za sijajno šalo; samo gostil-
ničar je s kislim obrazom zrl predse.
Da bi pa ne imel poleg škode še za-
smeha, je zvitozrepa mirno odslovil.

Na mrtvi brazi

Možje, ki se niso bali smrti

DOŽIVLJAJI ANGLEŠKEGA ČASTNIKA V INDIJI

21. nadaljevanje

Pogledal sem ga z žarečimi očmi.
»Vnovič vam rečem,« je začel pol-
kovnik Strong, »pošten je naš predlog,
ki vam ga ponujamo pod roko. Nihče
ne ve ničesar o tem. Ako bi pa — ka-
kor mi veleva predpis — javil tole
reč višji oblasti, se bo zgodilo z vašim
sinom nekaj prav drugega, to mi lahko
verjamate. Poslali ga bodo v kakšno
indijsko sirotišnico in ga bodo tam
strogo stražili... In kakšne so te siro-
tišnice za domačine... morda jih po-
znate... vam niti pravil ne bom. Razen
tega ne boste mogli otroka leta in
leta videti, ker vas bodo pri priči, ko
boste prestopili mejo, aretirali. Če bo
pa fantič na Angleškem, ga boste ho-
teli obiskati... prosim... poskrbeli smo
za to... Edino, kar vas bo morda skr-
belo, bo to, da vaš sin ne bo smel za-
pustiti angleške zemlje, preden ne bo
polnoleten...«

Mahrilla so lica kar žarela.
»Obhudovala vreden domislek!« je
ogorčeno vzkliznila in zapicila svoje
žareče oči v polkovnika... »Res genia-
len domislek stotnije lovecev na ljudi!
Nabi naj pride pod angleški vpliv in
naj se vrne po duši Anglež v Indijo!
Imejte ga, če hočete, vse življenje na
Angleškem, pa vendar ne bo nikoli
postal Anglež...«

»A tudi Indijec nikoli,« sem pri-
pominil nekoliko razdraženo. »Za božjo
voljo, Mahrilla, nikar ne pozablajte,
da se mu pretaka po žilah mešana kri!
In usoda mešanecv je strahotna, strela
z jasnega!«

Cez kakšno uro je pošlala krotkejša.
»Pomislite vendar na Lenhaja!« je
prosila, »in še name malo. Lenhai me
bo ubil, če se vrnem brez otroka. Ob-
ljubim vam...«

»Lenhaja še na um ne bo prišlo, da
bi vas ubil,« je dejal polkovnik Strong
in se milo nasmehnil. »Čudno bi se
mi zdelo, ako bi vam Lenhai samo las
skrivil. Saj je vendar popolnoma v
vaši oblasti. Okoli prsta ga ovijete, če
se vam zljubi. Za vaše objube so pa
naša ušesa gluha. Vam bi že še ver-
jeli, Lenhaju pa nikoli. Niti besede
me ne verjamemo...«

Globoko je zavzdihnila.
»Zavedam se, da smo bili v premoči.
Ne zaradi tega, ker smo bili trije
možje proti eni ženski, Bog ne daj!
Petdeset takih bi bila ta ženska spravi-
la v žep.«

Toda imeli smo njenega sina v ob-
lasti — in to je bila naša ogromna
premoč. In s to smo ji morali spraviti
v koš.

Anglji smo pa prihranili prevrat.
Ko smo jo pregovorili, smo sestavili
pismo. In vendar smo našli še na
marsikatero ovire. Mahrilla ni hotela
po nobeni ceni dopustiti, da bi dali
častniki naše stotnije na svoje stroške
solati otroka na Angleško.

»To vendar ne gre,« se je obupano
branila, »to je vendar poniževalno za
Lenhaja in zame. Prišecem vam, da
imava denarja dovolj. Nič se nama ne

bo poznalo. Lahko ga daja vzgojiti ko
milijarderja in...«

»Zaradi tega si nismo nikoli belili
glave,« je sanjavo del Binns. »Vemo,
da kar plavale v denarju... toda reči
moram, da dam gospodom prav. Tako
vsaj lahko pošljejo fantiču igrače ali
kaj podobnega... slikanice, ali mu pa
lahko pošljejo kakšnega srčkanega ko-
zaškega konjiča in še druge stvari...«
Mahrilla se ni nasmehnila.

Prepričan sem, da ni razumela, za-
kaj smo hoteli po vsaki ceni sami kriti
stroške, in če hočem biti pošten, nihče
izmed nas ni sam prav vedel, zakaj
smo tako trdovratno in soglasno vztra-
jali pri tem. Mislim, da je bil to eden
izmed tistih trikov stotnije lovecev na
ljudi, ki so nam zmerom rojili po
glavi. Bila je skratka nenadna muha
— in zoper muhe stotnije lovecev na
ljudi ni še nikjer na svetu zraslo ze-
lišče.

Zato ji tudi nismo mogli te stvari
dopovedati — saj bi je tako ne bila
razumela.

No, malo pred polnočjo smo se po-
godili.

V pogodbi je bilo nekaj paragrafov,
ki bodo Lenhaju želedec narobe obr-
nili. Toda Mahrilla je podpisala.

Dovolili smo ji, da spremi otroka
do pristanišča. Nevarnosti, ki je bila
s tem v zvezi, smo kajpak pri priči
zavili vrat.

(Poveljniku oklopnega avtomobila, ki
je drugi dan z nami obedoval, smo bili
vse zaupali — in zato se je moglo zgo-
diti, da je moral oklopni avtomobil
zaradi nujnega popravila in povrh še
uradno k obrežju.)

Kajpak sva se midva z Binnsom pe-
ljala tudi z njimi, čeprav posebej v
težkem Binnsovem »Lincolnu«.

Slovo od Barneya Binnsa je bila
pravcata svečanost.

Prav za prav so bile štiri svečanosti
— in trajale so ves dan in še v noč.
Prvo svečanost je priredil častniški
zbor stotnije, drugo je zbornalo naše
moštvo, ki ga je oboževalo, tretjo sve-
čanost je odredila angleška kolonija,
četrto si je pa privoščil Binns sam.
Stoj! Skoraj bi bil pozabil, da je bila
še peta svečanost; to sem pa priredil
jaz svojemu prijatelju Binnsu v pri-
stanišču.

Mezi samemu se je še prej nekaj
nerodnega zgodilo.

lahko razločil: belci niso nikdar la-
gali, pri črnih je pa laž sleherni be-
seda, ki jo zinejo.
Ondaj je na otoku pristal neki Ev-
ropec. Srečal je tri domačine in jih
je ogovoril.
Prvi mu je prijazno odgovoril, toda
tujec ni razumel niti besedice.
»Kaj je rekel?« se je obrnil k dru-
gemu otočanu.
»Dejal je: »Jaz sem belec,« je od-
govoril drugi v kar najčistejši angle-
ščini.
»Kaj je rekel?« je vprašal tedaj tu-
jec še tretjega domačina.
»Rekel je: »Jaz sem črnc!«
Kateri otočan je belec, drugi ali
tretji?

Za bistré glave

1. ZANIMIV ULOMEK

Ulomek $\frac{9}{10}$ ima neko posebnost: če
zgoraj in spodaj izpustimo številko 9,
ostane vrednost ulomka neizpremenje-
na — torej tako, kakor če bi ulomek
s to devetico krajšali.

Ali poznate še kateri takšen ulomek?
In kakšno je splošno pravilo, ki teme-
lji na njem ta lastnost?

2. ZAMOTANO SORODSTVO

Neki hotelir je dobil pismo in v
njem sporočilo, da pridejo k njemu v
goste:

- 2 babici s svojima vnukinjama;
- 2 moža s svojima ženama;
- 2 očeta s svojima hčerama;
- 2 materi s svojima sinovoma,
- 2 gospodični s svojima materama, in
- 2 sestri s svojima bratoma.

Ves vesel je hotelir pripravil sobe in
postelje za 24 gostov — a kdo popiše
njegovo razočaranje, ko pride drugi
dan reci in piši šest ljudi.

Kako bi vi pojasnili nevšečni nesporazum?

3. ČRNCI IN BELCI

Na nekem daljnem otoku je živel
pol belcev, pol črncev. V nekaj rodo-
vih sta podnebje in vročina tako iz-
enačila barvo vseh otočanov — čeprav
se plemeni nista med seboj mešali —
da jih noben tujec ni več ločil dru-
gega od drugih. Le po enem iz jih

Drugo jutro, po tistem večeru, ki
smo sklenili pogodbo z Mahrillo, je
stala stotnije lovecev na ljudi v čednem
štrikotniku z godbo in s prapori na
dvorišču vojašnice.

Ves razigran sem stal pred svojim
vodom, ko sem zdajci slišal svoje ime.
— Ko sem se kakor sveča postavil pred
polkovnika Stronga, je stal Binns za
njegovim hrbtom in se mi prav beba-
sto režal v obraz.

In potlej je imel polkovnik Strong
nagovor, ki sem zaradi njega pordeč
ko mal. In nazadnje, ko sem že skoraj
hotel ugovarjati, je polkovnik po-
tegnil rdečo usnjeno škatico in mi
pripel na prsi visok red, ki ga resda
nisem pričakoval.

In ko sem se že hotel skromno vrniti
k svojem vodu, se je šele zrušil plaz,
da mi je kar jezik zavezalo.

Nisem verjel svojim ušesom.
Polkovnik Strong je prebral listino.
Njegovo Veličanstvo angleški kralj me
je povzdignil v plemiča. Postal sem
sir Digger Graven.

(Polkovnik Strong je vedel to že več
tednov in je z neštetimi brzobjavkami
pospešil izstavitve kraljevega dekreta.
Prišel je že takrat, ko sem bil še pri
Lenhaju v ujetništvu.)

Ko je naposled polkovnik Strong
razglasil še moje povišanje za majorja...
že kar verjeti nisem mogel več.

Bil je res plaz, ki se je zrušil name.
Bilo je skoraj neznosno za bojovnika
mojega kova.

Toda to še ni bilo vse. Dobil sem,
šest mesecev preden sem bil na vrstli,
svoj dopust za Angleško.

To je bilo veselje!

Barney Binns in jaz sva gledala,
kako se je Nabi vkrcal. Midva sva se
hotela odpeljati s prihodnjim parni-
kom.

Mahrilla je stala ko okamenela v
pristanišču in zrla za parnikom. Pot-
lej je pa stopila v nepopisno lepi
avtomobil, ki se je nenadejano pri-
kazal za nami. Ne da bi se bila poslo-
vila, je izginila. Do današnjega dne
nisem nikoli več slišal o njej.

Nabi bo čez nekaj let polnoleten.
Z Binnsom sva ga za mojega dopusta
na Angleškem obiskala. Imenitno se
mu je godilo.

Bil je molčeč, očarljiv in ljubeč ko
zmerom.

»Sveta vojna« je bila pa — kakor bi
pihnil — izbrisana. Mali spopadi na
mejah so še zmerom na dnevnem redu,
kakor mi poročajo tovariši iz Indije.

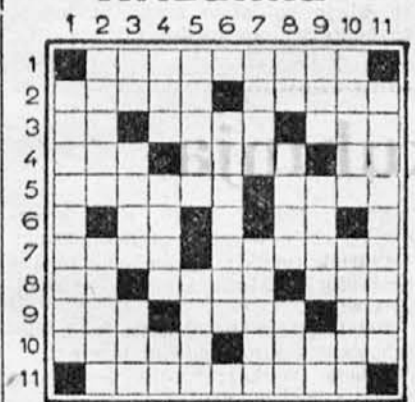
K stotnije lovecev na ljudi se nisem
več vrnil. Po sprejemu pri kralju sem
dobil službo pri nekem lepem polku
na Škotskem.

Binns se je vrnil v Ameriko.
Napisal je čudovito krjigo o svojih
doživljajih — in stotnije lovecev na
ljudi je lahko kar ponosna na to nje-
govo delo.

Tudi moja Anglija.

Konec

Križanka

Vodoravno: 1. velik cerkven praz-
nik, 2. zločinec; mesto na Poljskem,
3. kemični znak za srebro; žensko
ime; vrsta papige (piši s cirilico!),
4. sorodnik (v svaštvu); žensko ime;
italijanski spolnik, 5. regent; dirjati,
6. kemični znak za stroncij; kratica,
7. ima 12 mesecev; vas pod Ku-
reškem, 8. jim (srbohrvatsko); sorod-
nik; lepa ptica, 9. sledi dnevu; azijs-
ka država; povratno-osebni zaimek,
10. žensko ime; nil (srbohrv.), 11. mo-
ško ime.

Navpično: 1. podrtna, 2. vrh nad
Bohinjem; nekdanje rimsko mesto v
naših krajih, 3. pesnitev; sorodnik (v
svaštvu); dejanje, 4. industrijska rast-
lina; del telesa; kemični znak za kal-
cij; 5. žensko ime; špansko ime za za-
live okrogle oblike, 6. mesto na Hrvat-
skem; 7. mesto v Romuniji; Odisejeva
domovina, 8. predlog; sveta gora v
Grčiji; sklon od skozač, 9. visoka pe-

Vprašajte Va-
šega zdrav-
nika in on
Vam bo potrdil, da je naša
najboljša in najbolj zdrava
prirodna mineralna voda
ona z rdečimi srci
na etiketi,
RADENSKA!

ZRCALO
naših dni
Za prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Kuhinjski recepti

Geografska »Politika« je začela
pred kratkim prinašati kuhinjske re-
cepte. Poslušajte, kake specialitete
servira svojim bralcem: Supu od
griz-knedla, vajsbraten sa sosom,
čokolad-puding sa šneom ili mila-
ramom.

Pa kje in kako se vse to kuha!
Supu se sipa u čorbahuk (potem pa
mora v oklepaju povedati, da je
»čorbahuk posoda za juho!) te se
metne na šporet. Za čokolad-puding
treba 100 grama butera, 1 stangla
vanile i 40 g griz-brašna. To se se-
veda vse lepo meša, posebej pa stolče
iz beljakov šne, ki se mu doda kristal-
šećer, nato se pa čokolad-masa spoji
sa šneom, forma namaže sa buterom
in vse skupaj metne u reru. Na-
mesto šnea se lahko da mileram ali
pa tudi šlagobres.

Kaj mislite, g. uređnik, ali res Srbi
ne poznajo snega, vrhnja (smetne),
maslaca itd., itd.? Kdaj bodo začeli
pometati s temi spačenkami, kakor
smo mi pometli s cajtom, rafajliki,
čukrom in kojetom, ki se pri nas že
smešno slišijo?
L. R.

Brezvestnost ali obup

Pred nekaj dnevi sem bila priča
nenavadnega dogodka, ki se je do-
godil na periferiji našega mesta. Vra-
čala sem se s popoldanskega izleta
nazaj v mesto, kar me med potjo
presenetno obupno jokanje in pritaženo
ihtenje. Ozrem se naokoli in zapazim
jokajočega in do kože premočenega,
okoli petletnega otroka. Otroci so ga
bili namreč potegnili iz kolanje z ne-
stalnim dnom, ki je v tem času za-
radil taljenja snega polna vodé. Pri-
bližam se in vidim, da ubogemu
otroku, ki je trepetal od mraza, ne
morem pomagati, zato naročim naj-
starejšemu izmed njih, naj gre do
najbližji poti domov in naj ubožca
čim prej spravijo v posteljo.

Prihodnji dan pa srečam v mestu
enega izmed otrok, ki je bil tudi
prejšnji dan priča nesreči; pove mi,
da leži otrok v postelji in da ga kuha
velika vročina. Po vsem životu je pa
dobil velike rdeče pege. Povedal je
še, da v času, ko so prišli domov, ni
bilo nikogar doma. Oče je menda v
službi nekje v okolici, kjer ne more
kljub težkemu delu zaslužiti niti za
najnujnejše. Mati si je poiskala za-
bave v veseli družbi, otroci so se pa
razkropili po ulicah. Šele po eno-
urnem iskanju so otroci našli otro-
kovo mater, toda k svojem bolnemu
otroku ni odšla domov. Karmen.

Napake naših koledarjev

Bliža se 25. marec in z njim praz-
nik Marijinega oznanjenja, toda če
gledamo letošnje koledarje, si kar
nisemo na jasnem, kdaj ga bomo ob-
hajali.

Večina koledarjev piše, da je ta
praznik predstavljen z velikega čer-
trka na dan 5. aprila. Neka ljub-
ljanska tvrdka je pa izdala beležne
koledarje, ki imajo ta praznik dne
25. t. m. Katerim koledarjem naj
torej verjamemo? Prizadet

Premetena prodajalka

Pred kratkim je neka mati, ki za-
radi mnogoštevilne družine ni mogla
pustiti majhnih otrok brez nadzor-
stva, poslala šestletnega sinčka k
Slamiču po meso. Fantek je pri me-
sarju vse v redu prejel, nakar se je
vračal proti domu. Ko je pa prispel
do Resljeve ceste, ga je poklicala k
sebi neka stara prodajalka suhe robe
in ga vprašala, kaj nese. Fantek je
plaho odgovoril, da nosi meso. Zaha-
vela je, da ga ji pokaže. Otrok je
zelo boječ, zato ga ji je izročil na
vpogled. Starica pa ni bila boječa,
ker je meso spravila zase, fantku je
pa izročila leseno žlico in ga napotila
domov.

Prepričan sem, da spada tudi ta
res originalna prodaja med »Zrečo
naših dni«.
J. T.

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU!

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK
MEINEL & HEROLD
D.Z.G.Z. ZAL.
VARNICE GLASBIL MARIBOR št. 193

Žena iz marmoria

Madžarski napisal L. Biro

I

Vrata ateljeja so se odprla in stari baron Zentay je vstopil s svojim nečakom. Stari gospod je bil miren in dostojanstven kakor zmerom, obraz mladega Zentaya je pa spretelavala bliskelavica besa in nemira. Kipar Karpati je nekaj trenutkov presenečen strmel v oba gospoda, potlej je pa vstal, jima stopil naproti in se silil, da bi bil vljuden in miren.

»Oprostite, prosim, da prihajava ob tako nenavadni uri.« je začel ljubeznivo stari baron. »Moj nečak ne more strpeti, da bi si ne ogledal kipa svoje žene, in tudi jaz bi rad občudoval, kako so vaše roke izklesale mojo nečakinjo Georgino.«

Karpati je snel mokre cunjice z glinastega modela.

»Zal še dolgo ne bom gotov.« je odgovoril. »Vse svoje znanje hočem zastaviti, da bom dostojno rešil svojo nalogo.«

»Torej ste mi hvaležni za ta model?« je vprašal stari Zentay.

»Vaši ekscelenci sem dolžen že za marsikaj večno hvalo.«

»Nikar, nikar!«

»Da, brez pomoči vaše ekscelence bi nemara še zmerom stradal in bi se že zdavnaj zabubil kje na kmetih kot učitelj risanja.«

Mladi Zentay je pogledal na uro in se je vadi prestrašen obrnil k svojemu stricu. Stari gospod mu je pa z energičnim gibom ukazal molk.

»Torej dragi prijatelj,« je dejal stari Karpati, »mislim, da ni več daleč čas, ko boste pred vsem svetom dokazali, da vas je bilo vredno dvigniti iz zapuščenosti.«

Karpati je vprašujoče pogledal staroga gospoda.

»Nalanko sem pregledal vaše skice za tekmovalne za kip miru.« je nadaljeval stari Zentay, »in ugotovil sem, da je vaš načrt najimunitnejši. Prvovrstno delo. Vendar že nekaj res monumentalnega! Predsednik razsodišča sem in bi vam... pod nekimi pogoji... tako rekoč jamčil, da bo zmaga vaša.«

Karpati je od razburjenja prebledel. Globoko je zasopel in dvignil drhtečo roko.

Zentay je pa z nespremenjenim obrazom govoril dalje:

»Da... razen tega se je tudi grof Illeshazy odločil, da bo proslavil petstoti rojstni dan svojega pradedca tako, da bo dokončal kapelico, ki je hkratu tudi družinska grobnica. Tam bo treba zgolj še kiparskega dela... kajpak za velikega umetnika, ki bo umel ustvariti pravo mojstrovino. Tako rekoč novi mavzolej Medici. Grof Illeshazy je vprašal mene za svet, komu naj brez skrbi izročim to delo. Jaz bi... pod nekimi pogoji kajpak, samo vas priporočil.«

Karpati je presenečeno molčal. Niti besedice ni razumel o vsej stvari. Vse se mu je zdelo tako neverjetno, kakor da bi sanjal.

»Potlej bi šlo še za kip velike kneginje Marije,« je malomarno nadaljeval stari gospod. »In nazadnje pride na vrsto še nekakšna spomeniška skupina za hanško mednarodno razstavo. Ta stvar bi bila nemara najdragocenejše naročilo. Svetovno slavo bi ulegla pomeniti. Ali ne mislite tudi vi tako?«

Karpati ni mogel izdavi besede. Čakal je z nemo in bolečo napetostjo. Nastal je neprijeten molk. Stari Zentay je počasi segel v žep, pogledal na uro, jo vtaknil spet nazaj, vstal in stopil h kiparju.

»Moja nečakinja Georgina,« je prav po tihem dejal, »je že nekaj tednov... nezadovoljna s svojim možem. Ali s pravico ali ne, to zdaj ni važno. Danes opoldne se je moja nečakinja spet sprla s svojim možem in izjavila...«

Mladi Zentay se je zganil. Stari gospod mu je z energičnim migljajem ukazal, naj miruje.

»... izjavila je torej, kakor že veš dni zapored, da bo prišla danes ob treh popoldne k vam in bo ob štirih že prelomila zakonsko zvestobo, ki jo je doslej — po neumnosti, kakor je rekla — preveč cenila.«

Karpati je bledi obraz je zdajci pordečel ko škrlat. Mladi Zentay je stopil s prečnim in spačnim obrazom bliže. Stari gospod je jezno udaril z ного ob tla.

»Dovolil mi boš, da povem, kar mi je na jeziku,« je živčno dejal svojemu nečaku.

Mladi baron se je osramočeno obrnil. Stari gospod je položil Karpatiju roko na ramo in dejal:

»Povejte mi, dragi prijatelj, ali drže še kakšna vrata iz tega ateljeja... morda na stransko stopnišče?«

»Da, skozi moje stanovanje.«

»Prav. Odsila bova lam, sicer bi lahko srečala baronico že na stopnicah. Hm, da se vrnem k stvari: Nič se ne sme zgoditi, kar bi dalo Georgini priložnost, da svoj sklen, porojen iz živčnosti in jeze, uresniči. Res je hudo težko zahlevati od mladega človeka da gleda na prepire tujih zakoncev z isto pa-

Za naša pridna dekleta...

Dekle in ljubezen

Nad vse rada opazujem mlada dekleta, saj je z mladostjo združena nežna, čista lepota, ki jo mora ljubiti vsako človeško bitje.

Ponosni smo na današnji moderni čas, na svobodo duha in vseh mogočih nazorov, na razvoj tehnike, na človeško iznajdljivost in ne vem na kaj še vse. Ali smo pa lahko ponosni tudi na današnjo mladino, na moderna in sodobna mlada dekleta?

Skoraj bi rekla — da. Seveda je še mnogo senčnih strani, mnogo lahkomiselnosti in mladostne zaletlosti v borbi za vse mogoče upravičene in neupravičene ideale, zato pa pozna današnje dekletne vrednosti in lepoto dela, pa naj bo skromna delavka, marljiva dijakinja, neznanstvena uradnica, ali pa samostojna, premožna gospodinja.

Boj za vsakdanji kruhek je pa za temnil in porinil v ozadje življenje duše in srca. Dandanes ni časa za prijateljstvo in ljubezen, kvečemu se za tovarišstvo in flirt.

Ne vem, ljubo deklet, ali se zavedaš, da te je moderni čas prikrajšal in opeharil. Morda si že sama postala tako lahkomiselna, da se rogaš in smejiš vsemu, kar te spominja na ljubezen in čustva, češ: romantika za staro šaro!

Ni dolgo tega, kar mi je neko dobro deklet zabrusilo v pogovoru tele sodobne misli: »Kaj pa hočete danes z ljubeznijo? Saj poznamo tako samo še nesrečne ljubezni! Mi je pa že ljubeže tovarišstvo in flirt!«

Res je, da je ljubezen v vsaki dobi dobila svojo posebno obliko. Saj se na primer spomnite srednjeveških trubadurjev in viteзов, ki so služili svojim srčnim damam?

Tudi naše mame in babice so poznale podobno obliko ljubezni; sramežljivo so jo imenovali »hofranje«, ali po naše dvorjenje.

Današnja oblika ljubezni naj bo pa flirt?

Ljube deklice, ali ne vidite velikega razločka v teh treh ljubezenskih odtenkih? Romantični trubadur je obževal svojo plemenito gospo, ji posvetil vse svoje življenje, se boril in umrl zanjo. Bila mu je vzvišena oseba, na katero ni smela pasti niti senčica ponižanja in sramote.

Dvorjenje je bilo podobno trubadurstvu. Na plesu ali pri čaju so se sešli mladi ljudje, nekeje daleč so jih opazovale (in ženile) ljubeče mamicе. Deklica je vzhičena in vesela, v novi obleki, z razbijajočim srcem prisluškovala bolj ali manj duhovitim poklonom svojega gospoda. Konec takega dvorjenja je bil navadno vedno isti.

»Kavalir« je prišel v črni obleki k dekličinemu očetu, poprosil za njeno roko — in kmalu so v srečni družini obhajali veselo svatbo, ki je dala nevoščljivim sosedam toliko hvaležne snovi za vsakdanje pogovore... Nočem reči, da tudi takrat ni bilo drugačne ljubezni, a glavna ljubezenska oblika je bila vendarle taka.

Ze vas vidim, moderna dekleta, kako šobite svoja sveže nardecena usteca in oporekate: »Romantika in še pretvarjanje povrh! Ali ni lepše tako, kakor pravimo danes: Ti daš malo, jaz pa še manj, pa se bova vendarle oba nekaj časa lušno imela —?« Tako nekako pravijo zagovornice flirta.

Ne smete misliti, da sem staromodna teta, ki samo dobre nauke daje! O ne, pokazati bi vam samo hotela, kako poniževalna in krivična je ta oblika ljubezni za ponosno žensko. Povrh tega smo pa še ženske precej same krive, da je tako.

Ali ni flirt, to igračkanje, že ob začetku obsojeno na žalosten konec? Saj oba udeleženca vsak pri sebi na tihem skleneta, da bosta šla samo do določene meje. Flirt ne pozna dobrote, niti odprtega srca, niti žrtvovanja. Flirt je najsebičnejša oblika ljubezni, ljubezen, v kateri daje ženska več kakor moški, prejema pa miloščino. Saj je to le igra z ognjem, ki jo neti ženska s tistimi čari in s tisto potrgano ljubkostjo, ki bi jo morala hraniti globoko v srcu za svojega moža in svoje otroke. Kolikokrat postavi moderna, samovoljna oseba na kocko vse: svojo čast in svoje dobro ime — samo zato, da bi še bolj razdražila to škodljivo igro.

Ženska je čustvena in se prej ogreje kakor moški. Često se nedolžen flirt

spremeni pri dekletu v gorečo ljubezen. Kako je vsaka deklica užaljena, ko spozna, da ljubi njen soigralec drugo, morda neko skromno in navivno deklet, da pa je ona, ponosna in znana lepota, vzljubila moža, s katerim se je hotela poigrati!...

Veruj mi: moški resnično ljubi samo ono žensko, ki jo lahko tudi spoštuje. Seveda so še druge ljubezni:

Brez novega klobuka ni pomladi...

Tako menda menijo vse tiste ženske, ki svoje možičke vsako letno dobo »ofrnajajo« za nov klobuček. Nič čud-

nega, saj prinaša iznajdljiva moda zmerom tako lepe oblike, da se ubogo žensko srce komaj odloči za pravo. Hudobni možje pa trdijo, da je največje veselje žensk pomerjanje novih klobukov.

»Kakšni klobuki le bodo letos v modi?« vprašujejo radovedne modne damice. Odgovor je kaj preprost. Vsi mogoči: širokokrajni in brez robu, nizki in visoki, strogo športni in razkošno okrašeni. Nosile bomo toliko raznovrstnih oblik, da niti ne bomo vedele, kakšna je prav za prav moderna. Pa tudi to ima svojo dobro stran; da ubogega moža ne boš osušila za poslednjo paro, vzemi svoj lanski klobuk in ga nesi preoblikovati in prenoviti. Nihče ti ne bo mogel očitati, da ni moderen, glavno je, da se ti lepo pada.

Najmodernejši klobuk je iz slame v pastelni barvi, potisnjen globoko nazaj, da ostane čelo prosto. Oglavje je nekoliko nižje, zato pa nekam kocka-

Naša kuhinja

JEDILNIK ZA SKROMNEJSE RAZMERE

Nedelja: Juha s kašo, preslaninjeno telečje srce s cmoki in česnova omaka.
Ponedeljek: Pljučka z repom*, buhtlji.
Torek: Goveja juha z zdrobom, govedina s kislim zeljem in krompirjevim pečenjakom.

Kuhinjska posoda
F. GOLOB, LJUBLJANA
Wolfova 8

strastne, sebične, a nobena ti ne bo prinesla veselja, izpolnitve in notranjega miru. Samo ena ljubezen žensko lahko dvigne: ljubezen, ki sta ji namen zakon in otroci. Te ljubezni pa v flirtu ne boš našla!

Dekle bodi svobodno in veselo, a pazi na svojo dušo in na svoje srce! Ne igraj se z njim, ne razsipaj rož, ki ne bodo nikoli več pognale! Bodij ponosna, ljubi in pomagaj, le tako boš izpolnjevala najvišje poslanstvo, ki ti je usojeno — poslanstvo ljubezni.
Saška

Okusna spomladanska obleka, posebno primerna za močnejše dame.

peteršilja, popra, muškato orešek, limonovo lupinico, 4 cela jajca in 2 do bri pesti drobnine.

Priljubljani pripravijo popro, limonovo lupinico in nekaj kapljic limonovega soka. Pljučka speci in polji s to omako.

Jed je precej pikantna in jo serviramo s sladko repo.

JEDILNIK ZA PREMOŽNEJSE

Nedelja: Juha s špinačo, koštrunček v kvaši, riž, solata, zamorski krofi.*
Ponedeljek: Fižolova juha, mešana solata in krompirjev pire, jajčni kolački s kavno kremo.

Torek: Goveja juha z rižem, govedina, pečen krompirček; zdrobov pečenjak z malinovim odcetkom.
Sreda: Goveja juha z vlivanci, zelenjavna štručka z rižem, kompot.

Četrtek (veliki): Porova juha, rimski zdrobov pečenjak** s paradižnikovo omako, sadni narastek

Petek (veliki): Gobova juha, ribe, riževa kaša s sladkorjem in cimelom.

Sobota (velika): Kruhova juha, praženi morski list s tatarsko omako, kompot.

Pojasnila

* Zamorski krofi. Vmešaj 15 dkg sladkorja in 5 rumenjakov in dodaj limonove lupinice; zmešaj med tem sneg petih jajc s 14 višnjami ali rdečimi jagodami (ali s kakim drugim vložnim sadjem). Dodaj sladkor in rumenjake ter dobro zmešaj. Oblikuj krofe in jih pečene rahlo pomazi z meezo, oblij s čokoladnim ledom in okraši s sladko smetano.

** Rimski zdrobov pečenjak. Zavri liter mleka, ki si mu primešala nekaj zrnc soli in 6 dkg rastlinske masti. Dodaj 30 dkg zdroba in tako dolgo mešaj, dokler se mes ne strdi v precej trd cmok. Zmes silači v naoljeno pekačo, jo ohladi in izreži iz nje kvadrate. Te opeci v omaščeni pekači, dodaj koške presnega masla in jih rumeno posuj s parmskim sirom.

DVA RECEPTA ZA IZBIRNEJE

Nadevana jajca

Skuhaj jajca v trdo, jih po dolgem prereži in previdno vzemi ven rumenjake. Rumenjake stlači, zmešaj s soljo, oljem in kisom in s tem nadevom napolni izpraznjene beljake. Jajca serviraš lahko kot uvodno jed; lepo in dobro je, če jih obložiš s sardelami in gorčico.

Orehove kroglice

Dobro zmešaj 160 gr sladkorja, 1 celo jajce, 160 gr nastrganih orehov in nekoliko cimeta. Oblikuj kroglice, jih pomakaj v citronat in peci v srednje vroči pečici.

Če Vam je težko pri srcu in si želite malo razvedrila, potem sežite po »Družinski tedniku«!

buka, posuta z majhnimi pikami ali pa drugim skromnim okrasjem.

Priljubljani športni klobučevinasti in panamski klobuk ima prav tako novo kockasto oglavje, okrašeno s trakom v živi barvi.

Modne muhe, ki jih pa ni posnemati, so: visoke čepice v obliki fesa ali turbana; tenčica, ki ovija ves obraz in se na vratu zveže v veliko pentljo; okrasje iz pravih cvetic in sadja. Kakor vidite, posega moda to pot v vse dobe in vsa področja, da bi tako poudarila svoje neomejeno gospostvo.

Na naših slikah smo prinesli bolj umirjene oblike, saj menda pametna ženska ne bo nateknila na glavo vsakega klobuka, temveč bo izbrala obliko, ki jo bo lahko nosila še jeseni, ko bo prišel nov modni val.

(n)

metjo kakor jaz. V bodoče bi vas lahko priporočal in se zavzemal za vas samo še tedaj, ako bi se najini nazori v tej točki popolnoma krili. Midva odhajava. Dozvele se mi, da že nekoga slišim na stopnicah. Brž nama še pokazite izhod. Aha... tukaj, hvala... Meni je popolnoma vseeno, na kakšen način se da rešiti zakon, ki je vreden obstoja... Razburjeno in razdraženo žensko je na primer moči strezniti z okrutno odkritostjo... Zame je samo to važno, da se ta zakon ne razdere... Pozdravljeni, prijatelj!

Potisnil je svojega nečaka skozi vrata in ga s silo odvrlel od odnoda.

II

Karpati je ostal nekaj trenutkov sam; omotica se ga je lotevala. Tedaj so se pa že odprla vrata in — Georgina je smuknila v atelje. Kipar ji je brž stekel nasproti. Najrajši bi bil skril svoj obraz, zakaj morila ga je zavest, da mu bo brala njegovo skrivnost, njegovo zadrego kar iz oči. Dama ga pa skoraj za mar ni imela. Z zastrtim pogledom je strmela v zrak in živčno dejala:

»Dober dan, dragi Karpati. Svojo strežnico sem pustila doma. Kar v napolje mi je že. Cemu bi naju motila — ali nimam prav?«

»Gotovo, gospa baronica.« Zavladala je tišina.

Georgina je pogledala Karpatija, toda koj je spet obrnila svoj zardeli obraz vstran; delala se je, kakor da bi se raztreseno razgledovala po ateljeju.

»Hm.« je vnuemarno vprašala, »ali naj se preoblečem?«

Karpatiju je glasno utripalo srce. O, Bog, kako lepa je ta ženska! In s kolikšnimi vročim hrepenenjem jo opazuje že tedne in tedne. Včasih se mu je zdela že samo njena beseda milost... Zdal pa, samo segel bi... Kri mu je zaplala po žilah in vzdrhtel je po vsem životu.

»Tak ali naj se preoblečem ali ne?« je osorno vprašala mlada gospa in pogledala kiparja.

Karpati se je hladno vzravnal. Njegov ton ga je streznil.

»Hvala, gospa baronica,« je dejal, »nikar se ne trudite. Ako dovolite, lahko danes spopolnim glavo.«

Baronica se je obrnila; hitrih korakov je stopila na oder in sedla v naslanjač. Živčno se je z obema rokama uprla ob naslonila. Karpati je tihot delal.

»Povejte mi,« je nenadejano vprašala Georgina, »v ta atelje lahko vstopi kdor koli, ne?«

...in naše varčne gospodinje

Za veliko noč

DR. OETKER-JEV
PECILNI PRASEK IN VANILINOV SLADIKOR

Povej mi, kaj ješ, in povem ti, kdo si!

Znani pregovor vam najbrže nekoliko čudno doni, vendar je prav upravičen tudi v tej obliki. Kar pobarajte docela neznanega človeka po njegovi najljubši jedi, pa boste kmalu uganili, odkod je doma.

Mislim, da vas bo torej zanimalo, če vam na kratko naštejemo najljubše jedi vseh mogočih narodov.

Najprej se obrnimo na evropski sever; vse skandinavske dežele so dobro založene z okusnimi uvodnimi jedmi — »švedski narezki« niso zastoj zasloveli po vsem svetu. Kljub svoji skladkosnednosti so pa Šved in Norvežani še dokaj vitki (sport!), zato so pa Danci, ki obilno zajtrkujejo, kar čedno rejeni.

Angleška kuhinja ni dosti drugača kakor srednjeevropska; originalne angleške narodne jedi so: roast-beef, božični plum-puding in prvovrsten čaj.

Izbirnež z nemško kuhinjo najbrže ne bi bil zadovoljen, ker je preveč enolična. Strogi Nemci poznajo le malo poslastic, ponosni so edino na svoje rahle pudinge in okusno pripravljene omake.

Menda poznamo vsi praško gnjat, praško kavo in izborne cmoke, ki jih naši češki bratje tako radi jedo. Če omenim še stolček in buhtlje, sem našela glavne narodne češke jedi. Zdi se, da imajo Čehi rajši sladke kakor pikantne jedi.

Se bolj kakor češke slove avstrijske specialitete: »linška torta« in solnograški svažki. Tudi Avstriji bi imeli velike »kurje britofce«, če ne bi pridno gojili športa. Ob mrzlih dnevih se pa avstrijski športnik kaj rad »pogreje« s šilcem »benecianac«.

O madžarskih dobrotah: guljažu, piški v papriki in doboških rezinah z madžarskim vinom plus cigansko godbo vam rajši ne govorim; prav tako menda ni treba omenjati italijanske narodne jedi — »spagelov«. V restavracijah jih navadno servirajo s paradiznikovo omako in parmskim sirom naneslo juhe. Nedosegljivi so pa Italijani v pripravljani sladolede; pravijo mu »bon gelato«.

V Italiji in vseh južnih pokrajinah pijejo vino pri vsakem obedu in ne samo o posebnih prilikah. Zato je razumljivo, da so južnjaki vajeni alkohola in se le redkokdaj močno opijejo.

Kot posebno okusno in rafinirano naj omenim francosko kuhinjo, menda višek kuharske umetnosti in prefinjenega okusa. Francija je dežela najokusnejših in najredkejših uvodnih jedi — hors d'oeuvres (izg. order), kakor jim pravijo Francozi. Slaba stran njihove kuhinje so pa čudna imena jedi, saj se pri njih ubogi tuje skoraj zmerom poštono opoče. Na jedilnem listu bereš vledudovito ime, kakšna bo šele jed! Ko ti natakar prinese navadno pečenko, pa nisi malo razočaran — posebno, ko dobiš račun...

Prav tako zanimiva, le nekam za nas nenavadna je hrana v deželah zunaj Evrope. Pa naj prezem dvomljive kitajske in indijske specialitete, ki jih domačini jedo neverjetno gaciozno s paličicami, in pridem takoj »Zakaj se smehljate?« je z živčno prijaznostjo vprašala Georgina. »Pridite semkaj!«

Karpati je z umerjenim korakom stopil k njej. Baronica se je izzivalno prelegnila v naslanjaču. »Ali vam ni-

prav moški gotovo veselil, ako bi lahko zaklenil vrata, kadar je sam s kakšno damo...«

Karpati se je tiho nasmehnil predse. Zdal se je imel že popolnoma v oblasti. Postal je miren in preudaren.

Baronica je opazila njegov smehljaj. »Karpati!« je jezno kriknila.

Kipar je pogledal k njej.

»Zakaj se smehljate?« je z živčno prijaznostjo vprašala Georgina. »Pridite semkaj!«

Karpati je z umerjenim korakom stopil k njej. Baronica se je izzivalno prelegnila v naslanjaču. »Ali vam ni-

ob desetih, namesto ob osmih kakor pri nas. V Buenos Airesu imajo posebno v časteh nekako šaro, ki jo jedo vsak dan v vseh mogočih oblikah. Tamkajšnja narodna pijača je »mate«, mlačna, zelenkasta tekočina, ki jo srkajo iz enega lonca vsi domači ali pa vsa zbrana družba s slamnicami. Gorje tistemu, ki bi odklonil požirek te brozge! Prekršil bi pravila gostoljubja in vsi bi ga prezirali kot nadležnega tujca.

Cprav so nam poslastic v tujih deželah čisto nad vse všeč, si zmerom znova zaželimo domače hrane. Domotožje torej le ni izključno duševna zadeva, hrepenenje po domači deželi, dragih nam ljudeh in domači besedi: čisto je precej prozaično pozelenje želodca po znani hrani.

Z drugimi besedami: kdor si še ni pri razkošni večerji s kaviarjem in šampanjcem zaželel kranjske klobase in pristnega dolenskega evička, ni pravi Kranjec... (u.)

Kromirana
KODAK »RETINA«
s priborom
na odplačilo
se dobi pri
JUGOAGENCIJA, Zagreb, Ilica 43/1.
Zahtevajte brezplačne prospekte

Karpati jo je začudeno pogledal. »Ali nimate služabnika ali služkinje v predsojbu?«

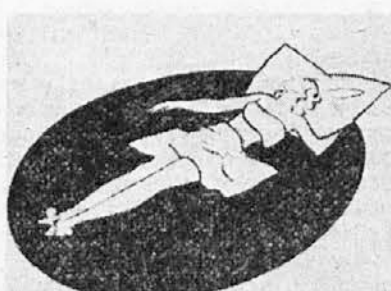
»Ne, gospa baronica. Moje stare gospodinje in doma Druge kratki je pazila vaša strežnica, da ni nihče prišel.«

»No, in če strežnice ni tukaj... zakaj potlej ne zaklenete vrat?«

Karpati se je sklonil nad delo.

»Ako želite, gospa baronica, lahko zaklenem vrata.«

»Kdo je rekel, da želim?« je nervozno vzkliknila mlada gospa in oholo vrgla glavo vznak. »Samo mislila sem,« je izzivalno nadaljevala »da bi se

Naslov, ki nekaj obeta, kajne? Mnogokatera bo pa ob njem prezirljivo dejala: »V dobrih, starih časih smo bile tudi brez takih 10 minut lepe in zaželene.« Ze res; vendar je treba pribiti, da se je od takrat pa do današnjega dne marsikaj temeljito spremenilo.

Danes ta dan prav nobena ženska skoraj nima odveč časa za svojo lepoto. Delati, ali boljše, garati mora za moža in pol, in povrh vsega naj bo še lepa. Moderna žena mora biti lepa, to je neusmiljena zahteva našega časa. Pod lepoto se pa ne razume več nekaj nemogočega, lepota 20. stoletja je v zdravju, dobri volji in negovanosti.

Ves dan si delala, zvečer naj pa greš v gledališče ali drugam. Prav rada bi šla, saj bi se razvedrila in marsikaj videla, toda... Ze vem. Meniš, da v tako kratkem času — ob šestih še pri delu, potem večerja — ne boš gotova. Utrujena si, zbitost se ti pozna na koži in medlih, trudnih očeh, slo bo.

Moderna žena opravi vse kar hoče. Zato pa pozna ureditev svojega časa in ve kako in s čim se bo v rekordnem času 10 do 15 minut iz skromne delovne čebulice prelevila v negovano damo, ki si bo že s svojo zunanostjo samo utrla pot v sleherno družbo.

Kakor v drugih važnejših življenjskih prilikah velja tudi v tem trenutku: Ohrani mirno kroti! To se pravi, ne tarnaj: Ali bom gotova, ali ne

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

KAKO BOŠ V 10 MINUTAH

lepa in spočita

obraz namazala z dobro čistilno kremo ali oljem. K ležišču si pripraviš skodelo z vročo in drugo z mrzlo vodo. Najprej deni na obraz krpo, pomočeno v vroči vodi in dobro iztisnjeno (pusti, da se na obrazu docela ohladi), potem položiš na obraz krpo, namočeno v mrzli vodi. Tako štirikrat (dvakrat toplo, dvakrat mrzlo) izmenično tako, da je mrzli postopek poslednji. Vročo vodo s pridom nadomestiš s toplim kamiličnim čajem.

Desetminutnemu počitku se posveti popolnoma, to se pravi ne misli, ne tuhtaj, ne skrbi za nič. Predaj se sladkemu mirovanju, če v napravljajnu oblog nimaš zadostne vaje in moraš pri tem napenjati svoje možgane, rajši med ležanjem proceduro z oblogami opusti in si vzemi 2 minuti časa samo za ta postopek.

Izvrstna je tudi obloga iz kamiličnega čaja (ruto pomočiš v vroč čaj iz kamilic — na obrazu ostane ves čas mirovanja).

Ni boljšega za obraz od lahne masaze s koščkom ledu. Zaviješ ga v tenko cunjico in masiraš obraz rahlo od spodaj navzgor.

Utrujenim, medlim očem dobro dé kopel v mrzlem ruskem čaju, ki ti je morda ostal še od zajtrka. Borova voda (2%na) — v nobeni lepotni domači lekarnici naj ne manjka! — je izvrstna; zadostuje pa že, če si utru-

Parna kopel doma
Pet minut drži obraz nad vročo vodo ali kamilicami, pod brisačo — to očisti in poživil!

jene oči izmiješ v vodi, ki si ji dodala par zrn kuhinjske soli. Kozarček za oči, ki ga vidiš na sliki, je prav priročen in tudi potreben.

Potem pride vse ostalo: malo kreme, pudra in rdečila, če že biti mora; vendar nikar preveč! Komaj opazno, ko diš rahlo, le toliko da podpre, ne pa spremeni naravo.

Jasne, blesteče oči!
— ne na umeten, škodljiv način, temveč s kopeljo v kozarčku za oči. Borova voda, pa tudi navadna slana voda osveži: vaše trudne oči spet zablesté.

Vsakdo, kdor čita »Družinski tednik«, mora priznati, da vidi v njem strmenje po izboljšanju in napredku, da vsestransko ustrezemo našim čitateljem. Če ste torej »Družinski tednik« zadovoljni, povejte to vsem svojim znanecem in prijateljem, če pa niste zadovoljni — povejte samo nam.

Zakaj ste tako zapeti? Ali vam mar nisem všeč?
»Gospa baronica, zame ste najpopolnejša in najlepša ženska na svetu.«
»Torej...«
Spet mu je pomolila roko. Kipar je pobožal njeno desnico, jo prijel z obema rokama in začel tiho, preudarno in modro govoriti:
»Ali ste mi všeč? Sami dobro veste! Videli ste že. Pol leta že, odkar vas poznam, od onega tedna, ko ste prvič prišli semkaj, le predobro veste, da vas hrepenenje in zahtevajoče občudujem. Drugo je vprašanje, ali sem jaz vam všeč. Ne, to ni postranska stvar.

Zakaj ste tako zapeti? Ali vam mar nisem všeč?
»Gospa baronica, zame ste najpopolnejša in najlepša ženska na svetu.«
»Torej...«
Spet mu je pomolila roko. Kipar je pobožal njeno desnico, jo prijel z obema rokama in začel tiho, preudarno in modro govoriti:
»Ali ste mi všeč? Sami dobro veste! Videli ste že. Pol leta že, odkar vas poznam, od onega tedna, ko ste prvič prišli semkaj, le predobro veste, da vas hrepenenje in zahtevajoče občudujem. Drugo je vprašanje, ali sem jaz vam všeč. Ne, to ni postranska stvar.

Zakaj ste tako zapeti? Ali vam mar nisem všeč?
»Gospa baronica, zame ste najpopolnejša in najlepša ženska na svetu.«
»Torej...«
Spet mu je pomolila roko. Kipar je pobožal njeno desnico, jo prijel z obema rokama in začel tiho, preudarno in modro govoriti:
»Ali ste mi všeč? Sami dobro veste! Videli ste že. Pol leta že, odkar vas poznam, od onega tedna, ko ste prvič prišli semkaj, le predobro veste, da vas hrepenenje in zahtevajoče občudujem. Drugo je vprašanje, ali sem jaz vam všeč. Ne, to ni postranska stvar.

Nikar ne skomigajte z rameni. Zaka, kolikor bolj ste vi meni všeč, toliko manj bi me veselilo, ako bi me hoteli. recimo... izrabiti za orodje. Da bi se recimo... nad kom maševali...«

Baronica se je začudeno sklonila.
»Ali bi se s takšno vlogo onečasti ali ne, tega bi mi ne bilo mnogo mar... utegnili bi pa biti, da bi mi prizadela hudo bolečino... lahko bi grenko trpel... ako bi me potlej kar tako odrinili. Ali mi ne verjamate?«
Skomignila je z rameni; tuje bolečine ji niso šle do živca. »Čuden človek ste,« je potlej oholo dejala. Zakaj mislite na to, kaj bo potlej? Mislite rajši na to, kar se vam zdaj ponuja. Ali morate res prav zdaj premissljati kaj bo? Zdal, ko sem pri vas...«
Vstala je; odmaknila mu je roko in stopila v odra. Nekam težko je sopla.
»Ali ste vi meni všeč?« je skomigaje dejala. »Toliko ste mi že všeč...«
»...da bi vam bil za orodje vašega maševanja,« je dokončal kipar njen stavek.
»Da,« je dahnila.
Kipar je vstal in nemo stresel z glavo. Baronica ga je opazovala z neizmerim začudenjem. Kaj takšnega ji ni šlo v glavo. Mož, ki je bila o njem prepričana, da breni po njej... jo kratko in malo zavrže? Ali je to res mogoče?.. Hudo sram jo je postalo. Solze so ji stopile v oči. Karpati je stopil bliže, jo spremlil nazaj do naslanjača in ji začel očitovsko prigovarjati:
»Poslušajte me, gospa baronica. Ali se niste čudili, da vem za vaše nameravane maševanje?«
»Pač,« je jokaje odgovorila gospa, »čudila sem se...«
»Verj,« je mi, milostljiva, da bi vašega »neževskega daru« ne zavrnil, ako bi ne imel posebnega vzroka za to.«
»Kakšen vzrok imate?«
»Minuto pred vašim prihodom je odšel vaš soprog...«
Zeni so usahnile solze. Vrgla je glavo vznak. »Tu je bil?« je oholo vprašala. »Rekel mi je sicer, da vam bo grozil. Mislila sem pa, da bo snedel besedo. Pa je torej vendar?... In vi, vi ste se ga prestrašili?«
»Niti besedice nisem govoril z njim. Ako bi mi bil grozil, bi imel samo še sto vzrokov več, da bi sprejel vaše darilo.«
»Kaj se je torej zgodilo?«
»Tudi stari gospod baron je bil tu. Obljubil mi je, da bom lahko izdelal spomenik miru, da bom lahko dokončal Illeshazijevo kapelico, kip velike kneginje Marije in da bom naposled lahko pokazal svoje znanje s kipom za Haag... ako... ako bom storil, da se vaš zakon ne bo razdril.«
»Tako? Torej vam je ponujal gmotne dobrine? In vi ste kajpak kupčijo sprejeli?«
»Se ne. Nisem se imel priložnosti, da bi se odločil. Zdal se pa moram.«
»No... in... kako se boste blagovolili odločiti? Za denar ali za ljubezen?«
»Napak ste vprašali. Morali bi reči: ali se bom odločil za živo ali za marmornato ženo?«
»Nu, katero si boste izbral?«
»Ne bom se odgovoril. Najprej si bom stvar še premislil. Živa žena je lepa... da, nebesko lepa... očarljiva, hrepenenja vredna! Ako bi me tako ljubila, kakor ljubim jaz njo, bi bila odločitev še težja. Okoliščina pa, da me ne ljubi temveč me boče samo izrabiti za svoje maševanje, mi lajša odločitev... Kaj mi bo ta živa žena? Ljubica za kratko uro; ako bo usmiljena, morda celo za nekaj let... Marmornata žena pa n' samo moja ljubica, temveč je moj otrok moj sen, moja spremljevalka, moja bo dočnost, razodetje božje milosti zame večna ljubezen, večno življenje.«
»Torej vam je več do puble slave kakor do mene?«
»Tudi slava ni prazna beseda. Sicer pa ne gre za to. Ali veste, kakšno brezmejno hrepenenje priganja umetnika k delu? Ali bi se naj mar odrekel iz polniti svojega hrepenenja, ker je neka žena križala njegovo pot?«
»Ne ka žena?... Jaz?... Jaz?...«
»Nič več ne morem čakati... delo me sili... Ali bi radi videli, kakšen bo kip velike kneginje... dame, ki je pred sto leti umrla?... Hladen čist, deviško bel marmor bo... Ah veste, kaj to pomeni...?«
Lepa žena se je vgriznila v ustnice. Nekaj trenutkov je stala, ne vedoč, kaj bi, potem je pa premerila Karpatija s prezirljivim pogledom od nog do glave... in odšla.
Kipar se je pa sklonil naj delo in se ves posvetil pobožni in srečonosni ljubezni do marmornate žene. *II

Enkrat toplo, drugič mrzlo...
V nagli menjavi, ki spravlja kri v hitrejši obtok, pomakaj gobo v vročo, potem ledeno mrzlo vodo. Osem do desetkrat zadostuje.

ARTIST BUX

VELIK ROMAN
IZ CIRKUŠKE
GA ŽIVLJENJA

Napisal Hans Possendorf

Za pravilne odgovore na vprašanja, nanašajoča se na razplet tega romana, razpisuje uredništvo „Družinskega tednika“ 12 denarnih nagrad v skupnem znesku 2500 din

4. nadaljevanje

»Ne vem, kaj naj vam še pojasnim,« je dejal Bux in namrščil obrvi. »Pravim vam, gospod ravnatelj, da sem jaz tisti klovn. In dokler Benson samo trdi ali celo samo domneva, da sem oproščen hudodelstva, ni kaj, da bi človek prigovarjal. Pa oprostite, gospod ravnatelj.« Bux je hlastno pogledal na uro, »zadnji čas je že, da se našminkam za popoldansko predstavo.«

VI

Roditeljica Cilke Berndtove, ki se kot Berno in Berna vsak večer razkazujeja z drznim kolesarjenjem po visoki razpeti vrvi, sta se pred petnajstimi leti seznanila v nekem varietéju v Kjöbenhavnu. Gospod Berndt je bil takrat umetnik na razpeti vrvi, ona je bila pa pri kolesarski skupini. Oba sta bila popolnoma sama na svetu.

Po poroki sta sama sestavila veliko kolesarsko skupino, pa jima ni bilo sreča preveč mila, saj nista mogla — kakor to z večine pri skupinah delajo — nastopati zgolj s člani svoje družine, temveč sta bila odvisna od tujih ljudi. Komaj je gospa Berndtova, na artističnem polju pedagoški talent prvega reda, spravila kakšnega člana svoje skupine na višino izurjenosti, je že čal Berndtovim slovo in si poiskal za lastno skupino pajdaše, tako da sta morala Berndtova zmerom znova začeti in sta bila včasih dolge mesece brez zaslužka. Zato sta se naposled odločila, da bosta »delala« samo še v dvoje. Od tistih dob sta bila resda zmerom zaposlena, toda njuna neznatna točka je bila kvečemu za kakšen manjši varieté, plača pa suha.

Potlej sta se Berndtova z vsem srcem oklenila svojega edinega otroka. Misel, da bi si morala njuna Cilka kdaj v življenju služiti kruh kot samostojna artistka, jima je bila neznesna. Gospa Berndtova, sirota že od svojega dvanajstega leta, je morala pred poroko sama okusiti preveč gorja in skrbi, zato je hotela vsaj svojega otroka obvarovati takšne usode. Cilka naj bi se nekoč poročila z možem, ki bo israel kakšno stalno meščansko službo. Toda kdo le vzame siromašno dekle? Torej bo treba za Cilko privarčevati majhno premoženje, a pri tako nizkih plačah še misliti ni bilo na to. Zato sta Berndtova skuhala misel, da bo treba ustvariti senzacijo: kolesarjenje na visoko razpeti vrvi!

Leta in leta sta se vadila. Naposled sta vendarle dosegla veliki cilj. Zdaj že pet let nista brez službe, in vsak mesec nalagata varčna zakonca nekaj stotakov za otroka. Nikoli pa nista slutila, da je Cilkino življenje mučeništvo.

Dve leti sta Berno in Berna že kazala svoje vratolomne umetnije, in nikoli se jima ni primerila kakšna resnejša nezgoda. Cilki takrat prav za prav še na misel ni prišlo, v kakšno nevarnost se ljubljena roditelja vsak dan podajata. Nekega večera se je pa zgodila nesreča; otrok je videl na lastne oči, kako je oče med vožnjo s tandemom* na visoko razpeti vrvi izgubil pedal in kako sta roditelja padla v manežo. Sicer sta Berno in Berna po dolgih tednih spet popolnoma ozdravela, toda od tistih dob je Cilka vsak večer trepetala od strahu v ozadju jahalnega hodnika in še za hip ni odvrnila pogleda od staršev, dokler nista spet stala na lastnih nogah v maneži. Živa duša ni slutila, kaj je otrok pretrpel, toliko manj, ker Cilka sama ni poznala strahu in so jo imeli vsi cirkuški ljudje za zelo pogumno dekle. Da bi pa starše prosila, naj opustita svoje vratolomnosti — takšna stvar Cilki še na misel ni prišla. Kot pravemu cirkušemu otroku se ji je zdelo delo staršev težka in neodvrnljiva dolžnost, ki jima jo je namenila trda in neizprosna usoda.

Tudi ta večer je stala Cilka na svojem starem prostoru in opazovala s plaho utripajočim srcem roditelja pri njunem nevarnem delu. Vse se je dobro končalo, čakal ju je samo še sklepní trik. Vrv, razpeta visoko nad areno med dvema ploščadama, so toliko zrahljali, da se je pobesila v velik lok in se je na sredini na tri metre približala tlam.

Tedaj je Cilkin oče kratko in zvonko kriknil, in gospa Berndtova mu je odgovorila s prav takšnim krikom; češ: Pripravljena sem!

Ljubi Bog, daj, da bo šlo po sreči! je v duhu molila Cilka, kakor sleherni večer. V istem trenutku sta se oba uprla v gonila. Tandem je svignil po vrvi navzdol in spet navzgor. V treh sekundah je bilo vse pri kraju: varno sta pristala Berno in Berna na nasprotni ploščadi. Zagrmelo je ploskanje in zadoneci je tuš.

Ljubi Bog, hvala ti! je molila Cilka. Napetost njenih živcev je popustila. In potlej je lahko mirno gledala Buxovo točko, ki je bila na vrsti.

Ko je bila dresura pri kraju in so živali že odgnali, je odrfotal Vranček — kakor zmerom — na Bramov hrbet, da ga bo slon varno odnesel nazaj v hlev.

V pripravišču so se že prerivali

artisti z vozovi in s konji za rimske dirke. Tudi Jack Benson je nastopal pri tej točki. Ko je prišel Brama pod vodstvom svojega strežaja Dakje mimo Američana, je zamahnil le-ta s svojim dolgim bičem po Vrančku. Pogodil ga sicer ni — bržčas tega tudi nameraval ni — prestrašil ga je pa tako, da je ubožec odletel z Bramovega hrbta in se med kopiti peketajocih konj ves prestrašen zatekel v skrit kotiček.

Ne Tom in ne Dakje nista tega opazila, ko sta pa imela z velikimi živalmi dovolj opravka. Bux sam je bil pa še v areni, zahvaljujoč se za navdušeno ploskanje, ki ga ni hotelo biti konec. Tako so Vranček pogrešili šele v živalskem šotoru, in iskali so ga kajpak zaman.

Rimske dirke so se začele. Pripravišču se je izpraznilo. Samo neki majcen medved je čepel tam; med predstavo se je nespodobno vedel, hotel je ugrizniti krotitelja, pa bo zato na koncu predstave dajal še odgovor. Njegov strežaj, držeč ga na dolgi verigi, mu je obrnil hrbet, in se zatopil v branje razglasov na črni deski.

Cilka je pravkar pritekla z jahalnega hodnika v pripravišču, ko je majceni rjavi medved razsrjeno zabevskal in je ptič prestrašeno kriknil. Vranček, ki se je bil skrli

za zaboji, se je namreč ravno hotel napotiti na lastno pest proti živalskemu šotoru. Mali medved ga je opazil in ga bliskovito popadel s svojimi kremplji. Strežaj se je obrnil in obstal od začudenja ko ukovan. Prihodnji trenutek bo Vranček razmesarjen...

Tedaj se je Cilka zagnala na medveda. Ne da bi pomislila na nevarnost, je primazala medvedu par tako krepkih po gobcu, da je pri priči izpustil ptiča in prestrašeno odskočil. Potlej je Cilka pobrala drhtečega ptiča. Bil je samo malec razkuštran, ranjen pa ni bil. Nežno ga je ogovarjala in mu uravnala peruti, potlej ga je pa odnesla v živalski šotor.

Ko je vstopila, je že slišala, kako Bux rohni. Drl se je na oba osupla strežaja in zdelo se je, da je od skrbi za Vrančka ob vso razsodnost.

»Gospod Bux, gospod Bux!« je klicala Cilka. »Náte, tu je Vranček! Nič se mu ni zgodilo.«

Pri priči se je izmuznil ptič iz Cilkine roke in odletel svojemu gospodarju na ramo, prižemajoč se mu na lice.

In potlej je pripovedovala Cilka, kako je Vranček za las ušel smrti. Da ga je sama rešila, tega ni povedala. Toda Bux je še tisti večer zvedel od strežaja in skladiščnika, ki sta zadevo videla na lastne oči. Kolikšno junaštvo je Cilka izvršila. Od tistega trenutka je vkljenil klovn malo Cilko popolnoma v svoje srce.

Drugo jutro je prišel črnc Tom k Berndtovim v stanovanjski voz in prinesel nekakšen zavojček. »Gospodični Cilki Berndtovi!« je pisalo na njem. Med radovednimi pogledi staršev ga je Cilka razvezala. V njem je bila velika knjiga z mnogo pisanih slik. Na prvi strani je bilo napisano: »Svoji rešiteljici,

za spomladansko zdravljenje
ZDRAVILNI
ČAJ
PLANINKA

pogumni Cilki Berndtovi, v znak nevenljive hvaležnosti Vranček! — pod tem pa natisnjeni naslov knjige:

ZIVALSKÉ POVESTI
Za mladino napisal
Vilibald Buchsbaum

Cilka je kar žarela od sreče. Ni si mogla kaj, da ne bi kar koj prebrala staršem prvo povest. Potlej je pa prosila, da bi smela oditi k Buxu in se mu zahvaliti za prekrasno darilo; in tokrat se gospa Berndtova ni nič obregnila ob Cilkin obisk pri klovnju.

Zvečer se je pa zgodila huda reč, ki je rodila v gospo Berndtovi spet nove pomisleke zaradi Cilkinega prijateljstva s človekom tako nagle jeze.

Velika Buxova dresurna točka je bila pri kraju in njegove živali so že odhajale po jahalnem hodniku iz arene. Medtem ko se je klovn zahvaljeval za ploskanje, se je domislil snočnje Vrančkove stiske; brž se je še nekajkrat priklonil in stekel za živalmi v pripravišču, hoteč strežajem še enkrat zabičiti skrajno pazljivost. Tedaj je pa videl, kako je Benson zamahnil z dolgim bičem in udaril štokljo, ki je korakala poslednja v vrsti, z vso silo po tenkih rdečkastih nogah. Za hip je Bux obstal ko okamenel.

Gospod Rupert, višji režiser, ki ni videl Bensonovega zamaha, je zaklical klovnju: »Tak pojdite vendar v manežo, Bux! Ljudje vas kličejo! Brž, brž!«

Toda Bux ni slišal ničesar. Prihodnjo sekundo je že stal pred poledelim Bensonom. Iztrgal mu je bič iz roke in tolkel po njem, kamor je pač padlo: v obraz, po rokah, po nogah. V tesnici stoječ konji so se splašili, se postavljali na zadnje noge in brcali okoli sebe. Nastala je splošna zmeda. Toda nihče se ni upal k besnečemu klovnju, čigar groteskno našminkani obraz se je bil od besa spaciil v strahotno masko.

»Bux! Bux! Bux!« je rjovel zunanji navdušena množica, ki se ji še sanjalo ni, s kolikšno krvavo resnostjo zagovarja v tem trenutku njen ljubljenec, mojster šale in dovtipa, pravice svojih živali.

Udarci so padali dalje. Benson se je zatekel med splašeni konji v poslednji kotiček pripravišča. Bux za njim. Američan, zakrivajoč si z rokami obraz, je klical na pomagane in prosil milosti. Klovn je udrihal dalje.

Tedaj se je Benson vendar postavil v bran in se zagnal na svojega mučitelja. Klovn je vrgel bič v stran in ga s strahovito silo sunil pod brado. Američan se je nezavesten zleknil po tleh; še pisniti ni utegnil. Bux mu je obrnil hrbet, se pretolkel skozi prerivajoče se ljudi in konje in stekel nazaj v areno, kjer mu je občinstvo še zmerom prirejalo ovacije. Ploskanje je znova zagrmelo. Bux je upogibal koleno, metal je komične poljube z rokami med množico in se naposled prekopicavajoč na vse mogoče načine umaknil iz arene. Potlej je stekel, ne da bi se zmenil za Bensa, v svoj šotor k Aliju in mu pregledal ranjene noge.

»Tom, vode in platna!« je potlej ukazal s hripavim glasom.

Brž je bilo vse pri roki. Bux je vzel iz omarice za zdravila neko belo tekočino, jo vliil v vodo in začel hladiti živali pekoče modrice. »Ali bi ne smela jaz dati Aliju obkladke, dokler si vi ne izmijete šminke, gospod Bux?«

Klovn se je ozrl. Poleg njega je stala Cilka.

»Ne verjamem, otrok, da se ti bo dal Ali prijeti. No, pa poskusi!« Štoklja je obrnila glavo, ko ji je Cilka položila na nogo nov ob-

Več za Veliko noč rabite lahko obutev

45380-04
Za lapa drave, najprikladnejši in najbolj udoben model za sprehode in vsajšnje podplatno. Od št. 36-42 Din 12.-, od 36-38 Din 16.-

2962-44863
Lahko in močno otroški sandale s nepoljnjim vaterljati in vsajšnim podplatom. Stanje samo Din 20.-

74295-16
Novi in elegantni otroški čevlji iz k. t. t. in, s lepim obrabom in vneti in vsajšni podplati. Stanje samo Din 50.-

3235-44793
Kadnji model elegantnih čevljev iz sint. s k. t. t. in, s lepim obrabom in vsajšnim podplatom. Stanje samo Din 129.-

5842-05
Otroški in vsajšni čevlji, lahke čevlji s k. t. t. in, s lepim obrabom. Stanje samo Din 50.-

2305-64231
Elegantne čevlje za sprehode in obiske s k. t. t. in, s lepim obrabom in vsajšnim podplatom. Stanje samo Din 129.-

2967-44800
Udobne in lahke moške sandale s vsajšnim podplatom in gumijastim vatom. Din 50.-

5927-44927
Elegantni, moški čevlji iz finega t. t. in, s lepim obrabom in vsajšnim podplatom. Stanje samo Din 129.-

2927-44884
Najnoviji, spomladanski model za gm. spote, iz finega perforiranega batona in vsajšnim podplatom. Stanje samo Din 79.-

637-64842
Elegantni moški čevlji iz modrega batona, s k. t. t. in, s lepim obrabom. Stanje samo Din 79.-

5305-09
Za elegantno damo! Čevlji iz sint. s k. t. t. in, s lepim obrabom. Din 129.-

59
129
29
59
129
59
129
79
109
89

* Kolo za dve osebi.

TUDI ZA POMLAD KUPITE

pri **PAULIN-u**
V LJUBLJANI, KONGRESNI TRG 5

Ker Vam nudi za vse velikosti in postavne pravilne,
najnovejše modele damskih
plaščev, kostumov in paletovjev

kladek. Sprva ni vedela, kako naj se vede nasproti tej tujki, potlej je pa kar lepo in mirno držala. Bux ji je prikimal in odšel brez besede iz šotora.

Človek bi mislil, da se je jokal, si je mislila Cilka. Opazila je, da sta se mu bili zarisali v belo šminčko dve vlažni brazdi od oči do ustnih kotov. —

Pol ure kasneje je dal ravnatelj poklicati Buxa.

»Nezaslišano ste se vedili!« je mirno vendar strogo dejal ravnatelj Kreno.

»Rekel bi, da sem prav milo ravnal z njim, gospod ravnatelj. Ubiti bi bilo treba takega capina! Žival, ki tako vrtlo opravi svoje delo, mi gre pretepati brez vzroka, iz gole srčne surovosti! Posledice se sploh ne dajo več popraviti, zakaj žival...«

»Mislim, Bux, da je odveč, če bi hoteli mene kot starega menažerjskega strokovnjaka poučevati, kakšno škodo store nepravilni udarci pri živali. — Saj ne govorim o bunkah, ki ste mu jih našli, le to mi ne gre v glavo, da se tako vedete, medtem ko je vse pripravišče polno ljudi in živali. Zakrivili bi bili lahko hudo nesrečo.«

»Za to vas prosim odpustanja, gospod ravnatelj.«

»Kaznovati vas bom moral.«

Bux se je pritrtilno poklonil.

»Bensona kajpak tudi,« je dodal ravnatelj Kreno; »čprav trdi, da je hotel storkljo samo spodbuditi, da bi je ne oplazil kakšen konj.«

»Plemenita duša, res!« je podsmehljivo menil Bux.

»Obljubite mi, da se boste v prihodnje brzdati!«

»Tudi če bo kdo pretepal moje živali?«

»Tudi takrat se morate obvladati.«

»Tega, gospod ravnatelj, vam pa ne morem obljubiti.«

»Potlej si boste morali nasledek pač samemu sebi pripisati.«

Bux se je spet pritrtilno priklonil.

»Benson vas bo tožil nemara tudi pri sodišču.«

»To me ne bo prav nič ganilo.«

»Tudi prav, Bux! S temi besedami je klovna odslovil. —

Drugi dan je stalo na črni deski:

Zaradi snočnjega nezaslišane-
ga vedenja v pripravišču kaznu-
jem artista Vilija Buxa in Jacka
Bensona z odtegljajem treh
dnevnih plač.

Milan, dne 4. aprila 1924.

K. Kreno.

Jack Benson se ni zatekel k sodišču, pa tudi pozval ni Buxa, da bi se opravičil. Vendar je ure in ure brskal po svojih kovčgih, iščeč usodno številko »New-Orleans-Timesa«, ki je v njej bral o tistem umoru. Toda časnika ni našel nikjer, čeprav je dobro vedel, da ga je shranil.

Potlej se je nečesa domislil: pred nekaj tedni je pustil pri nekem prevozniku v Bazlu celo kopicico nepotrebnih oblek in drugih stvari, da bi si olajšal prtljago. Tako utegne biti tista številka »New-Orleans-Timesa« med to staro šaro! Koj je pisal dopisnico v Bazel, naj mu zaboj pri priči pošljejo v Milan.

VII

»Tom, da mi bo popoldne v živalskem šotoru in v stanovanjskem vozu vzoren red!« je ukazoval Bux, ko se je nekaj dni kasneje vrnil s sprehoda po mestu. »Danes dobimo obisk zasebnikov, ki imajo nas cirkuške ljudi za nekakšne cigane. Zato se mora vse svetiti ko solnce; naj se le čudijo!«

Doktor Buchsbaum je vsak dan obiskoval svojo bolnico. Danes, šestega dne po nezgodi, je bila Feda že tolikanj pri moči, da bo že smela na sprehod. Prosila je Buxa, naj ji pri tej priložnosti razkaže cirkuško mesto. Zlasti jo je zanimal njegov stanovanjski voz — njegov ciganski voz, kakor je dejala; in klovni se pač ni mogel izmazati, zato je povabil očeta in hčer popoldne na obisk.

Zakon na poskušnjo

Roman iz naših dni

Po francoščini priredil Ž. O.

26. nadaljevanje

Vselej kadar je sluga poklical katero ime, je vztrepetala in s širokimi očmi zastrmelala za ženo, ki je vstala in krenila proti sodnikovi sobi — medtem ko je na drugi strani galerije vstal neki možki in vstopil pri istih vratih.

Včasih je trajal takle sestanek samo nekaj minut; oba zakonca sta vztrajala pri svoji odločitvi, da gresta narazen, in ni sodniku kazalo drugega, kakor da sprejme to na znanje.

Toda včasih je bil sestanek malo daljši, da nekateri so bili celo kar zares dolgi.

In Marcela je tesnobno razmišljala, da se za zaprtimi vrati odigrava usoda dveh — usoda, ki je ne bo nikoli več moči popraviti... In obšel jo je neznan strah, ko se je spomnila, da se bo morda že čez nekaj trenutkov tudi njena usoda odločila tako nepopravljivo...

Pri teh mislih jo je obšla tolikšna tesnobnost, da se je morala s silo odtrgati od njih. Vnovič se je obrnila k ženam okoli sebe.

Nekatere med njimi niso mogle več vzdržati: vstale so in se pridružile drugim, docela tujim jim sotrpinkam, ter se spustile z njimi v pogovor. Spet druge so zavile na galerijo, plaho oprezovaje, a si ne nemara tudi njihov mož prikradel na hodnik — z istim upanjem kakor one...

Sodni sluga so pogledali skozi prste, dokler sta ostala oba tabora v zadostni razdalji. Toda če sta se dva iz nasprotnih si strank skušala preveč približati drug drugemu, so prijazno a odločno posegli vmes; zakaj utegnili bi se zgoditi, da bi si dva le prehuda nasprotnika skočila v lase.

Neka majhna rjavolaska z živimi očmi, ki je precej dolgo ni bilo nazaj, se je naposled vrnila. Nekam razburjeno je sedla na klop, zraven neke že starejše, objokane žene. Nagnila se je k njej in ji dovolj glasno, da so jo mogle slišati tudi druge, rekla na uho:

»Moja je tudi tu... videla sem ga... in tudi on me je opazil! Da ste ga videli, kako je prebledel! In kakšne oči je naredil! Na, bo že še videl, kaj se to pravi!«

»Niste nič govorili z njim?«

»Kaj neki?... Mislim, da sva drug drugemu že zadosti povedala!... Ha, ha! Ta štiri leta vsakdanjih preprirov sva si povedala več ko preveč!... Zdaj mi je vsega tega do grla dovolj!«

»A vendar,« je menila sanjavo njena sosedka, »Prepiri niso prijetna reč; vem... a nekako se le prebole... Dokler je mož pri hiši, je še vse dobro! A kadar ga ni več... kaj boste pa takrat počeli?«

Marcela je nehote prisluhnila.

Te preproste besede njene sosedke so ji pokazale, da utegnejo tudi druge imeti iste srčne težave kakor ona.

»Kadar ga ni več... kaj boste pa takrat počeli?«

Neizmeren obup so izdajale te besede, Marcela so solze zapekle v oči. —

Medtem so se klopi počasi praznile, Marcela je hlastno pogledala na uro: pol petih je že bilo. Zdaj bo kmalu tudi ona na vrsti. Stresla se je od neznanega strahu.

Po kaj je prav za prav prišla sem? Kakšna blaznost ji je šinila v glavo, da je vložila tožbo za ločitev?

Bog ve, ali je tudi Noel prišel? Marcela ni vedela. A toliko poguma ni zmogla, da bi vstala in stopila pogledat...

Zakaj neki naj bi bil prišel, ko je pa kar bežal pred njo! Sicer pa: ali so ga sploh našli, da mu izroče poziv na sodišče?

Ne, njega prav gotovo ne bo... zdaj je bila o tem trdno prepričana!

Na pragu se je prikazal sluga in poklical z enoličnim glasom:

»Gospa Mercierjeva, prosim.«

XXXII

Ko je Marcela stopila v skromno sodnikovo pisarno, je mislila, da bo omedlela.

V sobi ni bilo nikogar!

Pač, sodnik je bil, sedeč za zelo preprosto mizo iz črnega lesa.

Zraven njega je sedel za drugo, manjšo mizo zapisnikar.

Toda ta dva moža nista Marcell ničesar pomenila. Tisti mah, ko je videla, da Noela ni, ni bilo zanjo nikogar v sobi.

Bilo ji je, kakor da bi se ji led spustil na srce.

»Izvolite sest, gospa,« je prijazno in toplo dejal sodnik in pokazal na edini naslanjač v pisarni.

Mlada žena je nagnila glavo v zahvalo. Saj je komaj stala na nogah.

Spustila se je v naslanjač in pri tem se je morala obrniti k vratom. Prav takrat so se ta vrata v drugo odprla in vstopil je njen mož...

Marcela se je pod krznenim plaščem instinktivno prišla za srce, tako divje ji je začelo razbijati.

Noel je prišel!... Vendar že!

Njena edina misel je bila takrat, da obrani neprodiren obraz; vsa njena volja je tisti trenutek sremita samo po tem. Morda je bil tudi Noelov namen tak; kajti z ledeno korektnostjo se ji je priklonil v pozdrav.

Mučno tišino je pretrgal sodnik. Dolgoletna izkušnja in morda tudi prirojena dobrotljivost so ga naučile, da je zmerom našel prave besede. Bil je mož drobnega in bledega obraza, z ostrimi očmi in dobrohotnim smehljajem.

Začel je, kakor zakon zahteva, z izpraševanjem o imenu, starosti itd., nato se je pa obrnil do tožiteljice; tudi to zahteva zakon.

»Vi, gospa Mercierjeva, ste zahtevali ločitev od gospoda Mercierja, svojega moža?«

Na njegova prejšnja vprašanja Marcela ni mogla drugega kakor nemo pritrdati, tako jo je tiščalo za vrat. Pri le-tem vprašanju je pa obsedela ko prikovana; bilo ji je, kakor da bi bil neki očitek v sodnikovem vprašanju in ne ve, kako naj nanj odgovori.

Videla je, da se sodnikove oči vprašujoče upirajo vanjo; od strani je čutila neprodirljivi pogled svojega moža. Toda iz njenih ust ni bilo besede.

»Prosim, madame,« je toplo in potrpečljivo povzel sodnik, »bodite popolnoma mirni in samo na moja vprašanja odgovarjajte. Zato sem tu, da poslušam, kar mi izvolite povedati... Ne bojte se torej in imejte zaupanje vame.«

Kakor da bi bila beseda »zaupanje« imela magično moč, da na mah popustil obroč okoli njenega vratu; in odločno, skoraj silovito je udarilo iz nje:

»Da, jaz sem zahtevala ločitev!«

Obstala je za trenutek in nato še odločneje dodala:

»Zahtevala sem jo... toda zdaj je nič več ne želim!«

»Oprostite, gospa, ne razumem...«

»Stvar je zelo enostavna, gospod sodnik; nočem se ločiti!«

Vzlic svojim dolgoletnim izkušnjam je sodnik prvi mah odrevel, tako nepričakovane so mu bile te besede in tolikšna odločnost je bila v njih.

»Reči hočete, gospa, da ne vztrajate več pri tožbi, ki ste jo naperili proti...«

»Ne vem, gospod sodnik, ali so vaše besede pravna oblika tega, kar

mislim,« je vročno povzela Marcela. »Izvolite samo urediti, kakor se vam zdi, da je prav... Jaz vem le eno: da se nočem ločiti... Tožbo sem vložila samo zato, da najdem svojega moža. Razumete, gospod sodnik? Samo zato, da ga najdem... Rekli so mi, da je to edina pot...«

»Da ga najdete?... Tak ne marate ločitve?«

»O, ne! Sicer bi bila pa to strahšanska krivica: saj sem sama vsega kriva, jaz sama!«

»Ah!«

»Da, gospod sodnik. Moj mož mi je bil zmerom vzoren tovariš, korekten, vljuden in spodoben... Vsega sem jaz sama kriva!... Odkrito priznam svojo krivdo... njega ne zadene noben očitek... prav... noben!«

Poslednje besede je izgovorila jecljaje, komaj slišno; ne morda ker bi ji bilo poniževalno priznanje tako mučno, razvež zato, ker jo je neizrekljiva razburjenost stiskala za vrat.

Vnaprej je bila sklenila, da bo pred sodnikom samo sebe obtožila, in brez obotavljanja je to storila.

Dejala si je, da je svoj greh, to se pravi, ono brezumno gesto v nabitno polni restavraciji, javno zagrešila; zato mora biti tudi kazen za greh javna; pred pričami, da bo Noelovo uvaženo samoljubje dobilo pravo zadoščenje.

In vendar si je bila tisti trenutek v svesti, da je priznanje njene krivde hudo nepomembna kazna, ki ji ne daje nikake samozavesti ne pravice; zakaj Noel je ostal prav tako nepristopen in leden kakor poprej.

Trešoča se od razburjenja in od tesnobnosti, je ponovila:

»Ne, ne — nočem ločitve!«

»Prav, madame,« je odgovoril sodnik s tisto odjenljivostjo, ki jo kažejo odrasli ljudje nasproti razvajanem otrokom.

Obrnil se je k Noelu in dejal:

»Ste slišali, gospod Mercier?«

»Sem,« je odgovoril Mercier z mirnim glasom.

Imel se je popolnoma v oblasti; le njegove oči, nekoliko svetlejšee kakor po navadi, bi bile poznavalcu izdale, da je njegov mir samo navidezen.

»Slišal sem,« je ponovil. »Toda madamin sklep ne more ustaviti uradnega postopka. Opozoriti vas moram, da sem vložil po svojem odvetniku protitožbo... Listine morajo biti med vašimi akti, gospod sodnik.«

»Res je,« je pritrtil sodnik, ko je prebrskal šop papirjev pred seboj. »S stališča postav je stvar docela v redu, toda danes smo tu poklicani, da gledamo zadevo z moralne strani in s stališča gospenjega umika tožbe. Ste mislili na to?«

»Ničesar ni, kar bi spremenilo mojo odločitev,« je mrzlo odgovoril mladi mož.

»Dovolite, gospod, vendar ne moremo iti kar preko tega! Ali ne bi proučili zadeve z novega vidika?«

»Mislim, da ni potrebno. Le eno madamino pomoto bi rad popravil, da ne bo stala v zapisniku: vsa krivda, da je prišlo do te obžalovanja vredne afere, je na moji strani. Jaz sem prvi zapustil skupni dom, jaz sem nisem vrnil k svoji ženi; njej ne morem ničesar očitati... Poudarjam, gospod sodnik: madame ne zadene niti senca kake krivde.«

»Da, vem!« je odjenljivo pritrtil sodnik. »Gospa je pravkar sama zatrjevala...«

Toda Mercier mu ni dal dogovoriti, S trdim glasom je povzel:

»Madame je plemenita. Iz samega usmiljenja je hotela izravnavati najine šanse, čeprav nisem vreden prav nikake prizanesljivosti... Vzlic vsemu temu vztrajam pri svoji zahtevi po ločitvi.«

Sodnik je pogledal najprej njega, ki je govoril s tolikanj mrzlo odločnostjo, nato pa mlado ženo; njegove izkušene oči so brale na njenem zalem obrazku neprikrit obup.

Instinktivno se mu je mlada žena zasmilila — tem bolj, ker je bila v svoji stiski tako neobjeljena in majhna, da bi moral biti človek iz kamna, da se je ne bi usmili; poleg tega je bila pa tudi morala na njeni strani, saj je odklonila misel na ločitev, in je bil zdaj njen mož tisti, ki jo je zahteval.

Sveveda sodnik ni pokazal, kaj se v njem godi; očividno je imel tudi neko posebno obzirnost do Mercierja, zakaj videlo se je, da se ne more prav odločiti, kaj naj stori.

»Vaša želja je torej?« je vprašal previdno.

»Da gre stvar svojo pot.«

Sodnik je vzdihnil.

»Prav,« je menil brez navdušenja. Obrnil se je k mladi ženi.

»Ste slišali, gospa? Na žalost moram...«

Toda Marcela mu ni dala dogovoriti.

Od trenutka, ko je njen mož spregovoril prvo besedo, pa do zdaj ni niti za hip odtrgala pogleda od njega. V njenih vročinskih očeh je zagorel obup.

»Kaj naj vse to pomeni?« je kriknila. »Če vam povem, da umaknem tožbo! Da nočem ločitve — nočem, ali slišite?«

Krčevit drget jo je stresel po vsem životu.

Ni razumela, le čutila je, da bo sodnik tako storil, kakor zahteva njen mož... A želja njenega moža je ravno nasprotna od njene!

Impulzivno je planila pokonci.

»Ali prav slišim? Saj ni res, kaj ne da ni res, da vi, Noel, zahtevate ločitev?... O, recite, da ni res!«

»Pač, res je: jaz jo zahtevam,« je počasi a s trdnim glasom odgovoril Noel, poudarjajoč sleherno besedo. »Mislim, madame, da vas to ne more čuditi, po vsem tem, kar...«

Ni dogovoril. Z razširjenimi rokami je Marcela stopila k njemu, kakor bi ga milosti prosila.

»Ne, ne!« je zajeceljala vsa iz sebe. »Prosim, prosim, Noel... Nočem ločitve! Nočem, Noel!«

Opetekla se je. Tako slabotna je bila, tako nenaravno bleda, da se je Noel zdrnil, meneč, da bo omahnila.

»Dajte, razumite vendar: sami veste, da ta zakon ni mogel obstati. Gola blaznost je bil, blaznost, ki se ne bi bil smel spustiti vanjo... Prav je in potrebno, da se ta komedijska konča... Razumite me: ni moglo več dalje tako iti!«

Toda ona je samo mehansko ponavljala:

»Nočem ločitve! Nočem ločitve!«

Hotela ga je prijeti za roke, toda on jo je odrinil:

»Bodite vendar pametni, Marcela. Ne jemljite mi odločnosti, danes ko se nama ponuja priložnost, da s pametjo urediva to zadevo. Ločitev je absolutno potrebna za najino srečo... vam prav tako kakor meni!«

»Ne, ne, Noel!... Nočem! Nočem!«

Ves njen nekdanji ponos je skopnel; bila je le še ženska, nesrečnica, ki od obupa ne ve več, kaj naj stori.

»Nočem, Noel... oh, razumite me!«

Njene besede so se izgubljale v jecljanju, v gluhi tožbi, v pridušnem ihtenju.

»Nočem, Noel... ker... ker vas ljubim!«

Zakrilila je z rokami, opotekla se je in se brez zavesti zgrudila na tla.

Hranilne knjižice
vseh zavodov kupite ali prodaste
najbolje potom moje pisarno
Posojila,
vezana na štrednjo in večletno mesečno odplačevanje, dobijo kredita zmnožne osem
RUDOLF ZORE, LJUBLJANA, Gledališka
št. 12/II
Pisarni odgovor 3 dni znanja. Tel. 39-10

Obutev se podraži

po 1. aprilu vsled nove banovinske trošarine.

Pohitite, kupite še danes

Rato

Mož med dvema sestrama

Konec šestdesetih let prejšnjega stoletja se je v Marseillu zgodila spodnja pretresljiva povest. Toda takrat se ni razvedela po svetu, ker je izbruhnila francosko-nemška vojna in so imeli časniki dovolj in preveč drugega pisanja.

V Marseillu je živela vdova Mercierjeva prav skromno, ker ji je mož umrl prej, preden si je mogel nakupiti premoženje. Bil je eden izmed mnogih malih tovarnarjev mila, ki jih je bilo v Marseillu vse polno. Toda vdova kljub temu ni trpela pomanjkanja, zakaj njeni hčeri Helena in Marion sta bili že odrasli in sta s svojim zaslužkom izdatno podpirali mater.

Helena, starejša od deklet, je bila v neki trgovini na cesti St. Ferréol za prodajalko, Marion je pa prav za tisto trgovino šivala in vezla doma. Obe sta bili lepotici in druga drugi podobni; to njuno podobnost sta za šalo še poudarjali s tem, da sta se enako oblačili. Ker sta si bili v starosti le za leto dni narazen, je lahko razumljivo, da so ju mnogokrat zamenjali.

Po značaju sta si pa bili popolnoma različni: Helena je bila živahna, podjetna in objestna, Marion pa tiha, nekam plaha, razen tega pa silno krotka.

Zaradi tega ni bilo nič čudnega, da je vesela Helena že iz trgovine in tudi sicer poznala mnogo več ljudi kakor njena sestra in se je zaradi tega zdelo, da se bo prej omožila. Snubil jo je neki mladi mož, Marcel Perotte po imenu, sedlarski pomočnik iz Nancyja. Tudi Helena ga je prav rada videla, in ker je bil še materi všeč, je kaj kmalu začel zahajati k družini v goste. O poroki kajpak še ni bilo govora, zakaj Marcel je imel velike načrte: hotel je še v tujino, da bi se privadil še novih delovnih metod in bi kasneje lahko povečal očetovo strojarno. Ni pa natanko vedel, kako naj to stori, in zaradi tega je bil mnogokrat zamišljen in slabe volje.

NEPRIČAKOVAN PREOBRAT

Lepega dne je prišel Marcel z veliko novico k Mercierjevim. Od nekega Angleža, ki se je po naključju z njim seznanil — to ni bilo v pristaniškem mestu Marseillu nič nenavadnega — je zvedel, da čaka strokovnjake-usnarje v Avstraliji lepa bodočnost. Neka angleška izseljenska pisarna išče namreč mlade ljudi, zlasti obrtnike, za avstralsko kolonijo Queensland. In ker se tam ljudje pečejo za malo, so pogojni usnarje prav posebno ugodni. Marcel je bil precej odšel v neko agencuro, kjer so mu vabljivo vest potrdili in povedali, da bi se že 12. decembra lahko vkrca na izseljensko ladjo »Eolo«. Takrat je bilo oktobra, in torej še šest tednov časa, da si človek vse pripravi. Brž bo treba urediti še poroko, zakaj na to še misliti ni bilo, da se bo Marcel kmalu vrnil iz Avstralije, a tudi Helena je bila trdno odločena, da ga bo spremila v novi svet.

In tedaj se je pokazalo, da je tičal za Marcelovo zamišljenostjo in slabo voljo popolnoma drugačen vzrok. Ne skrb zaradi negotove bodočnosti! Naj mu je bila Helena še tako všeč, mu je postala s časom vendar tiha Marion čedalje ljubša. Bližajoči se odhod je silil k odločitvi, in tedaj je Marcel izlil svoje srce mlajši sestri in jo prosil, naj pojde z njim v Avstralijo.

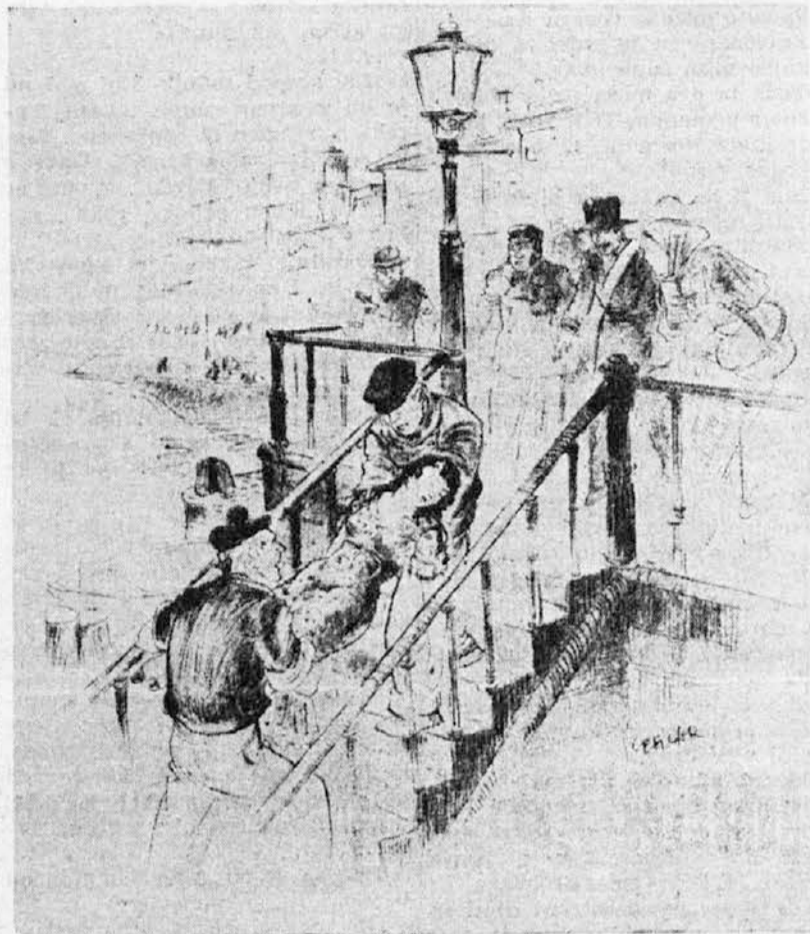
Helena ni vedela ne kod ne kam, tako je bila osupla, ko je zvedela to novico. Ljubosumnost jo je morila — a hkratu je bila razočarana nevesta tako ponosna, da se je z vso silo premagovala in ni izustila žal besede; vdala se je v usodo.

Materi, ki je postajala vse bolehnjša, je šlo predvsem za to, da bi imela vsaj ena hči zagotovljeno neskrbno življenje, zato ji je bilo tudi tako prav. Na moč je celo prigovarjala Marion, naj za božjo voljo ne reče ne; ljubezen bo že še prišla. Glavno je vendarle to, da je Marcel pošten fant in da bo sodil kakor nalašč k njej, ki je tako nežna in krotka. Bolj zmedena ko srečna je Marion naposled privolila. S svojim odlašanjem je pa zakrivila, da z ženinom pred odhodom sploh nista odšla pred

čine celo vetrovno. Naposled so se pa glasovi umirili, zakaj ljudje so izvedeli, da pristaniška oblast pregleda vsako ladjo, preden odrine na debelo morje.

»UTONILA — BRŽČAS PO NESREČI...«

Par dni po odhodu »Eole« so našli neko jutro v marsejskem pristanišču utopljenko. Ko so jo prinesli ribiči na kopno, so ugotovili, da je utopljenka kakšnih dvajset let staro deklo. Njen obraz je bil od vode pač nekoliko izobličjen, vendar še zmerom lep.

Par dni po odhodu »Eole« so našli neko jutro v pristanišču utopljenko.

oltar. Nu, bosta pa v novi domovini storila, kar sta doma zamudila! Vkrcala se je torej z Marcelom na »Eolo«, in ladja se je z 270 potniki podala na pot. Ko je bila že zunaj pristanišča, se je raznesla govorica, da ladja ni kdo ve kako odporna, in da je celo od sile nevarno, da se takšna stara razmajana škatla prav pozimi poda na pot čez ocean, ko je zve-

Pri mrlškem ogledu je ugotovil sodni zdravnik, da ni opaziti na telesu nikakršnih znakov poškodb, a tudi nobenega sleda, da bi se bila deklica pred smrtjo s kom borila. Zdelo se je torej, da je umor popolnoma izključen. Ali je utopljenka žrtev nesreče ali samomorilka, tega pač niso mogli dognati. Naposled so zapisali: »Utonila — bržčas po nesreči.«

Profesorska

Profesor Petelin stopi v pisarno električne cestne železnice in de:

»Pred četrto ure sem tukaj pri vas vprašal po knjigi, ki sem jo pozabil v tramvaju.«

»Da,« odgovori uradnik, »spominjam se; ali ste jo morda že našli?«

»Ne, samo svoj klobuk sem pozabil pri vas.«

Iz otroških ust

Novoga zemljana pričakujejo. Sorodniki stoje razburjeni v sosedni sobi in čakajo.

Lipe: »Da bi le vedel, da bi le vedel, ali bo fantek ali bo punčka!«

»Zakaj neki?«

Lipe (brihtno): »Tako rad bi vedel, ali bom stric ali teta.«

Ne zmore vsega sam

Cedna strojepiska se pritoži: »Gospod ravnatelj, knjigovodja me je pravkar skušal poljubiti!«

»Zelo žal mi je,« odgovori preza-

Humor

posleni ravnatelj. »Toda podjetje je tako veliko, da ne morem vseh malenkosti sam opraviti.«

Pri pasjerejcu

»Sicer se bolj navdušujem za jazbecarje, vendar se bom rajši odločila za hrta; njega je lažje gladiti.«

Korajža

Erika sliši sumljivo šuštenje v spalnici. Pod posteljo stakne vlomilca.

»Človek božji,« vzklikne Erika, »kako ste me prestrašili; mislila sem že, da je miška.«

Tolažba

»Hvala za vaše povabilo k srebrni poroki. Prišel pa ne bom, taka reč ni za stare samce. Naposled mi bo še žal, da se nisem sam oženil.«

»Le pridite, gospod Matiček. V tolažbo vam bom pokazal gospodinske račune preteklih pet in dvajsetih let.«

Edinec

»Mamica, danes me je učitelj izpraševal o naši družini. Hotel je vedeti, ali imam še kaj bratov in sestr.«

»No, to je pa lepo, da se tako zanima za nas. Kaj si mu pa rekel?«

»Povedal sem, da sem edinec.«

»In kaj je učitelj dejal?«

»Samo vzdihnil je in rekel: 'No, hvala Bogu!«

Sreča

»Natakar, za božjo voljo, v tem čaju je gumb!«

»Joj, kolikšna sreča, že ves dan ga iščem.«

Nepotrebna previdnost

»Zakaj pa v Logarjevi trgovini ponoči luč gori?«

»Zaradi vlomilcev.«

»Beži — saj imajo vsi vlomilci žepne svetilke!«

S potovanja

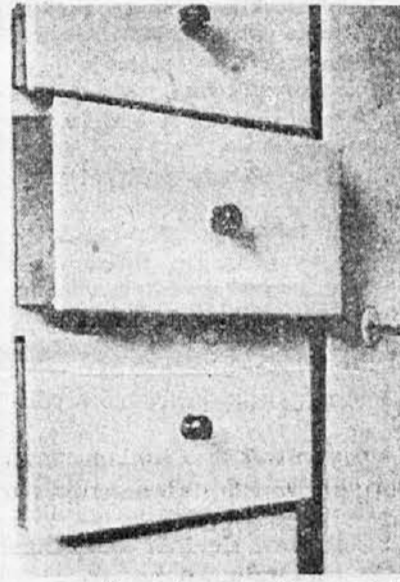
»Ali ti je Edi že kaj pisal z avtomobilske ture?«

»Da, dve dopisnici; prvo s policije, drugo pa iz bolnišnice.«

Nespodobna je...

... pri igranju klavirja sedeti na robčku. Robček spada v žep in ne na stol!

... s svojo malomarnostjo zavajati uboge postrežnice v skušnjavo!

... v družbi zehati, ker je zehanje tako nalezljivo, da je v petih minutah zaspava vsa družba!

... če med pogovorom gospod udobno sedi, dami pa ne ponudi stola!

SMRT PLEŠAVOSTI! "MORANA" PRAVO ČUDO!

"MORANA" JE USAVRŠENA. ODPRAVI PRHLJAJ, EKCEME, JAČI IN HRANI LASIŠČE. TAKOJ USTAVI IZPADANJE LAS. LASJE PORASTEJO TUDI NA PLEŠASTOM MESTU. CENA STAKLENICE DO POVZETJU DIN 40.- POŠTNA DIN 7.-

MODERNA KOZMETIKA - SPLIT -

MORANA DIPLOMIRANA V LONDONU S OF GRAND PRIX IN ZLATO KOLAJNO

Cene našim malim
oglasom so zmerne in
času primerne!

TIVAR OBLEKE

Radio Ljubljana od 26. - 31. marca 1937

PETEK, 26. MARCA
19.00: Čas, vreme, poročila, spored
19.30: Nac. ura: Vuk Karadžić in Slovenci
19.50: R. Wagner: Somrak bogov
20.00: Zalostanke (prenos iz ljubljanske stolnice)
20.20: Radijski orkester
21.15: Koncert religiozne glasbe
22.00: Čas, vreme, poročila, spored (konec ob 22.15 uri).

SOBOTA, 27. MARCA
12.00: Religiozne pesni in skladbe (plošče)
12.45: Vreme, poročila
13.00: Čas, spored
13.05: Odlomki iz Verdijevega 'Requiem' (plošče)
13.30: (oddaja prekinjena od 14. do 16.30 ure)
16.30: Prenos vseljenja iz trnovske cerkve
19.10: Iz Händlovih oratorijev (plošče)
19.30: Radijski orkester: Slavnostni koncerti
21.00: Reprod. koncert na orglah
21.15: Velikonočne pesmi (Sempterski cerkveni zbor)
22.00: Čas, vreme, poročila, spored
22.15: Pihalni kvartet
Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 28. MARCA
9.00: Kvarter: pozavn
9.30: Kozaške cerkvene pesni (plošče)
9.45: Verski govor (g. dr. Gvido Rant)
10.00: Prenos cerkvene glasbe iz ljub. stolnice
11.15: Za mali svet (plošče)
11.30: Otroški nastop
12.00: Klavirski in orkestralni koncert
13.00: Čas, spored, obvestila
13.15: Orkestralni koncert (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure)
16.00: Pisano polje (plošče)
17.00: Operni šramel kvartet
18.00: Janez Jalen: Dom - zvočna igra
19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila
19.30: Nac. ura: Juraj Križanič
19.50: Slovenska ura: Stare velikonočne navade na Slovenskem g. Rudolf Dostal)
20.30: Koncert vojaške godbe
21.45: Čas, vreme, poročila, spored
22.00: Našim izseljencem
22.10: Trnovski cerkveni zbor
22.30: Govor ministra g. dr. Miha Kreka
22.40: Slovenske narodne s spremeljevanjem Radijskega orkestra
23.00: Recitacija (g. Ivan Levcar)
Konec ob 24. uri.

PONEDELJEK, 29. marca
9.00: Vesel jutranji pozdrav (plošče)
9.15: Prenos iz franč. cerkve
9.45: Verski govor (p. dr. Roman Tominec)
10.00: Koncert godbe 'Sloga'
11.30: Otroška ura: Teta Marička poje in pripoveduje
12.00: Plošče
12.45: Vreme, poročila
13.00: Čas, spored, obvestila
13.15: Harmoniko igra g. Rudolf
13.30: (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure)
17.00: Kmet, ura: Kmečki gospodarski pomenki
17.30: Nadaljevanje koncerta operetne glasbe
19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila
19.30: Nac. ura: ob 40letnici Mostarske 'Zore' (Radulović)
19.50: Zanimivosti
20.00: Vesele domače
22.00: Čas, vreme, poročila, spored
22.15: Podoknice (plošče)
Konec ob 23. uri.

TOREK, 30. MARCA
12.00: Godba grenadirske garde (plošče)
12.45: Vreme, poročila
13.00: Čas, spored, obvestila
13.15: Glasbene slike (plošče)
14.00: Vreme, borza
18.00: Glasbeni drob (Radijski orkester)
18.40: Liberalna struja v Islamu in odpor proti njej (g. Franc Terseglav)
19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila
19.30: Nac. ura: Romanistika v Jugoslaviji (dr. Skok) Zagreb
19.50: Zabavni zvočni tednik
20.00: Pevski koncert g. Marjana Rusa
22.00: Čas, vreme, poročila, spored
Instrumentalni dueti
Konec ob 23. uri.

SREDA, 31. MARCA
12.00: Revija koračnic vsake vrste
12.45: Vreme, poročila
13.00: Čas, spored, obvestila
13.15: Plošče po željah
14.00: Vreme, borza
18.00: Mladinska ura: Pravljica o zlatih pisankah
18.40: Dolenjska Sava (g. dr. Valler Bohinc)
19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila
19.30: Nac. ura: Kako težko so se nekoč širili književni časopisi (Svetislav Sumarevič)
19.50: Uvod v prenos
20.00: Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča
Konec ob 23. uri.

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX, Ljubljana 25. marca 1937. Stev. 12.

Dvojno življenje gospoda Sandrewa Najzanimivejši stockholmski posebež

(P) Stockholm, marca.
V neki stockholmski ulici je majhna trgovina z mešanim blagom. Samo eno izložbo ima - in nič svetlobne reklame. Kdor vstopi in zahteva pol funta sira ali pa klobaso, se seznanja z lastnikom trgovine, zakaj gospodar streže sam. Gospod Anders Sandrew je petdesetletnik, majhen, plešast in nenavadno prijazen mož. Z občudovanja vredno potrpežljivostjo reže suhe ribe na majhne kose, se sklanja po pivu ali pa postavi steklenico postavno racioniranega žganja na mizo in vse lepo zavije, kar kupec zahteva.
Ob sedmih zvečer zapre gospod Sandrew svojo trgovino. Sam potegne rebrače dal in jih zaklene. Potlej za jaha kolo in se odpelje h kinu 'Metropol'. Četrť ure pozneje stoji že pred vrati dvorane in trga obiskovalcem kinematografa kontrolne kupone...

'Koliko plače dobim?' je vprašal gospodarja.
'Trideset frankov!'
'In koliko stane tale vaš stroj za pomivanje?'
'Pet tisoč frankov.'
'To se pravi, da vam plačam 4970 frankov, in tale stroj bo moj.'
Lastnik pariške restavracije je od osuplosti pozabil usta zapreti.
Stockholmski domačini se nič več ne čudijo. Predobro poznajo gospoda Andersa Sandrewa. Pred tridesetimi leti je prevzel po očetu trgovino, pred desetimi leti se je pogodil za prvi kino, pred petimi leti jih je bilo že šest njegovih. Zdaj ima že dvanajst kinematografov, čez nekaj mesecev jih bo pa imel že štirinajst. Tako je postal Anders Sandrew stockholmski kinematografski kralj.
Lansko poletje je kupila Greta Garbo pri njem prekajane slaničke. Kdo je Anders Sandrew, se ji še sanjalo ni. On je pa njo pri priči spoznal.
'Slanik je prav imeniten,' je dejal.

reče v 'Grandu', včasih pa čokolado v 'Roxyju'; zgori se tudi, da pred kinom 'Carlionom' vabi ljudi, ali stoji v vratarja preoblečen pred 'Imperialom', ali je pa konferencier v varietetu na 'Eriksbergu', garderobier v 'Viktorski', pomožni operater v 'Orionu'. Včasih brizga v 'Plazi' perolin, ali pa deli letake po 'Kungsholmu', včasih pa celo napravi osnutek novega reklamnega lepaka za 'Royal'. Tako delovni so njegovi večeri. Njegova trgovinica mu je tako rekoč samo zato, da se čez dan spočije.
Najrajši ima gospod Sandrew takšne kupce, ki ga ne poznajo. Nekod je stopila v njegovo trgovino neka staričkava suha Angležinja. Ob sir se je obregovala, pa tudi švedski kruh ji ni bil všeč. Stockholm, je rekla, ji sploh ni po godu. Če bi bil kje vsaj kakšen pošten kino, je menila. Gospod Sandrew je resno prikihal.
'Dvanajst jih je, je dejal, in vsi so moji. Ali vam smem ponuditi ložo?'
To je ena izmed sto anekdot, ki se pletejo okoli stockholmskega kinematografskega kralja.

Sistematično varčevanje prinaša uspeh in osamosvojitvev, zato ne pozabi nikdar na mesečne vloge na tvojo hranilno knjižico pri Hranilnici Dravske banovine Celje Ljubljana Maribor

gosko peče, ki jo je prinesel s seboj iz svoje trgovine. Restavracija 'Atlantic' je namreč njegova. Restavracija 'Foresta' tudi. In kino 'Metropol' tudi. Razen tega še enajst drugih kinov. Dva nova pravkar zidajo. Danes ima gospod Sandrew dvanajst izmed sto stockholmskih kinov, in sicer samo največje in najelegantnejše. V vseh skupaj je prostora za sedem tisoč gledalcev.
Vsak večer se vozi gospod Sandrew iz kina v kino in pobere izkupičke. Kakšnih 50.000 kron je na dan (približno 500.000 din). Potlej je treba še prističi kakšnih 10.000 kron iz obeh restavracij, pa še 100 kron, ki jih vrže trgovina z mešanim blagom; ta je gospodu Sandrewu najbolj pri srcu.
Nikoli se ta mož še ni vozil z avtomobilom. Ogleda si pa vsak teden kakšnih petdeset filmov, da si lahko najboljšo izbere zase. Počitnice preživi v kuhinjah pariških restavracij. Nekoč je v Parizu tri dni pomival posodo. Hotel je ugotoviti, ali je neki nov stroj za pomivanje posode res kaj prida, čez tri dni je odpovedal službo.

'Sicer vas pa igram nocoj za premiero v petih kinih. Tako dobrih slanikov, kakršni so letošnji, že doigo ni bilo.'
Po večerih krstnih predstav drvi Sandrew na svojem kolesu iz kina v kino. Za njim se podi deset praznih taksijev, ki jih je 'bil Sandrew najel. Ako najde ta podjetni mož v kakšnem kinu pred razprodano blagajno še ljudi, jih naloži na najete taksije in jih odpelje v drugi kino, kjer igrajo isti spored. Zmerom ima nekaj zavojčkov sladkorcov s seboj in jih zmerom rad gostom proda. Nocoj je recimo biljeter v 'Metropolu', jutri reditelj v 'Astorski', pojutrišnjem prodaja spo-

Listnica uedništva
M. in F. K. - S. Za prilarne čestitke in lepo priznanje se vam zahvaljujem in tudi vam želim veselo praznično vaša Haka.
Z. M. - Ljubljana. Vaša misel in vaša želja sta hvale vredni, toda ali mislite, da bi se to lahko doseglo? Slovenci so bili in bodo razdeljeni v dva nasprotna si tabora in tu ne moremo mi nič pomagati ne svetovati!
Zapeljanec. Vaše novelice za zdaj ne morem priobčiti. Zgodba sama po sebi ni napučna in bi se iz nje dalo kaj več napraviti, vendar boste morali še nekaj novele predati in napisati, preden bo katera zrela za objavo. O priliki nam morda pošijte kakšno novo stvar v opecu.
S. R. - Ljubljana. C. tej zadevi so časopisi že poročali in ni vaš dopis prinesel nič novega. Poskušajte mogoče ob kakšni drugi priliki kaj napisati.
S. P. - P. Prav lepa hvala za lepa voščila in iskrene besede. Glede službe vam žal ne morem pomagati, ker so vsa podobna mesta zasedena. Če bi se slučajno kaj našlo, bom prav rad mislil tudi na vas. Na vašo zadevo se o priliki povrnem v kakšnem članku.
K. I. - Ljubljana. V naši upravi se lahko zglaste vsak dan od 11. do 12. ali od 16. do 18. ure. Prosimo vas, da se po možnosti zglaste šele po praznikih, ker smo zdaj preobremenjeni z delom.
M. B. - S. Za 'Našo cenzuro' žal ni prostora v 'Zrcalu' naših dnis... zaradi cenzure. Naklada lista ni odločena za to stvar. Odločeno bo samo število pravih odgovorov, a to je nekaj popolnoma drugega. Kajti lahko se zgodi, da pošlje pravičen odgovor samo pet ljudi, ali pa morda tudi 12.000; a to poslednje je hudo neverjetno.
Za lepe pozdrave in prisrčne čestitke se prav vsem, ki so mi te dni pisali, zahvaljujem in tudi njim želim prav tako veselo velikonočno praznično Haka.

MALI OGLASI

Mali oglasi socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Prilici in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. - Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 150 Din. Kdor želi odgovor, dostava po pošti ali če ima oglas širo, mora dostaviti še 3 Din. - Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po pošti nakaznico, po pošti položnici na ček račun 'Družinski tednik' uprava, Ljubljana 15.333, ali pa v znanstvenih obsevanj in naročilom.

Dopisovanje

Vsaka beseda 1 Din. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.
RESNEGA ZNANJA z nepopolno gospodino, rojeno med 25. novembrom in 29. decembrom, želi boljši želenjav. Dupič upravi pod šifro: Telonika.
ZENILI BI SE TUJI BREZ DOTE: državni inženir, 49 let - industrialec, 29 let - poštni vsi kotarol, 38 let - lanični uradnik, 31 let - poštni inženir, 40 let - navodila in pomidbe proti nakazni deset dinarjev v znakih pošljemo diskretno. 'Fidess', Zagreb, Tkalčičeva 4.
ČASTNIKI, polkovnik, 42 let, vdovec; polkovnik, upokojen, 57 let - poročnik veterinar, 32 let - majar zdravnik, 41 let - artiljerijski poročnik, 29 let - mozarški poročnik, 28 let. Velika izbira tistikov vseh vojaških panog. Pomidba pošljemo proti deset dinarjev v znakih diskretno. 'Fidess', Zagreb, Tkalčičeva 4.
SLOVENKE, SRBINJE, HRVATICE. Gospodina 17 let, dofa din 50.000; gospodina 21 let, dofa din 250.000; gospodina 30 let, dofa din 300.000; gospodina 25 let, dofa dinarjev 1.000.000; vdova 55 let, dofa din 450.000; točenka 46 let, dofa din 600.000. Velika izbira vdov, ločen in deket in najodličnejših družin. Pomidba pošljemo proti nakazni deset dinarjev v znakih - diskretno. 'Fidess', Zagreb, Tkalčičeva 4.
OLGA. Dvigajte pismo z naslovom v upravi lista pod šifro 'Olga'.

Informacije

MLAD GOSPOD čedne znanosti, star 25 let, želi znanja z gospodino 18 do 25 let. Prednost imajo sobarice in kuharice. Pomidbe s sliko na upravo 'Družinskega tednika' pod šifro: 'Osamljen 1501'.
INTELEKTNA GOSPODINA, vsestransko izobražena, čedne znanosti, mlada in zabavna, želi spoznati v svrhu ženitve primernega gospoda, najrajši vdovca z majhno punčko. Pomidbe pod šifro: 'Mamira'.
MLADENIC želi spoznati mlado, simpatično gospodino iz boljše družine, staro 17-19 let. Pogoj dobra vzgoja, znanaj in lepota. Neanonimne dopise je poslati na upravo lista pod šifro: 'Blondinka'.

Prodaj

ZASTONJ dobite eno število ženskoga lista 'Žena in dom' s prilogo za ročna dela in kroje. Sporočite svoj naslov upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-T.
KNEIPPŌVO KNJICO 'Zdravilna gelščina' mora imeti vsaka družina. Dobite jo pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-T za 30 din. Če ste naročnica 'Žene in doma', jo dobite za 15 din.
1400 NASVETOV za ženo, za dom in gospodinjstvo dobite za 30 din. Če ste naročnica 'Žene in doma', jo dobite za 15 din. Knjigo naročite pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-T.
KAKO SI ZGRADITE SVOJ DOM vam pove knjiga 'Naš dol, ki stane s slikami samo 30 din. Naročnice 'Žene in doma' jo dobe za polovično ceno. Naroča se pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-T.
'SITNI MOJE - VZGOJA ZA ZAKON.' To knjigo smejo čitati samo žene in dekleta, ki so izpolnile 18. leto. Pa tudi starejše bodo dobile v njej marsikatero navodilo, kako izpremeniti zakon na lepše in boljše. Knjiga stane samo 30 din. Naročnice 'Žene in doma' jo dobe za polovično ceno. Naroča se pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-T.

Trta, vse ameriške korenike, velenjanca Prvi jugoslavenski loznjaci - Daruvar. Zahtevajte centke.

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti 'Družinski tednik'!

NOVOSTI lepe vzorce za pumparice, sportne obleke nudi ceneno Presker Sv. Petra cesta šte. 14

Z LIČNIMI TISKOVINAMI RAZŠIRITE KROG SVOJIH ODJEMALCEV! Vsakovrstne poslovne in druge tiskovine, kakor: lepake, letake, račune, dopisni papir, memorande, kuverte itd. Vam dobavi hitro v lični izvedbi TISKARNA MERKUR D.D., LJUBLJANA GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 23 • TELEFON ŠT. 25-52 Tiska knjige, brošure in razne revije. V lastni založbi: Zbirka zakonov in uredb, razne leposlovnice in znanstvene knjige. Zahtevajte seznam!

Za pomlad novosti za obleke plašče, kostume, kompleje in manufakturo sploh v ogromni izbiri kupite dobro in poceni pri NOVAK MANUFAKTURNA TRGOVINA LJUBLJANA - KONGRESNI TRG 15 PRI NUNSKI CERKVI